

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C – 2026/000346]

25 NOVEMBER 2025. — Ministerieel besluit tot definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan Dinant-Ciney-Rochefort (bladen 54/7 en 59/3) met het oog op de opneming van een ontginningsgebied dat na ontginning een natuurgebied wordt, een bosgebied en een landbouwgebied op het grondgebied van de stad ROCHEFORT (Rochefort) op de plaats "Carrière de La Boverie", zodat de ontginningsactiviteit kan worden voortgezet

De Minister van Ruimtelijk Beleid,

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 10 oktober 2024 tot vaststelling van de verdeling van de ministeriële bevoegdheden en tot regeling van de werking van de Regering, zoals gewijzigd;

Gelet op het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling ("CoDT"), artikel D.II.50, § 1;

Gelet op het ruimtelijk ontwikkelingsplan ("SDT");

Gelet op het koninklijk besluit van 22 januari 1979 tot opstelling van het gewestplan Waver-Geldenaken-Perwijs en de latere herzieningen ervan;

Gelet op het ministerieel besluit van 8 maart 2022 tot herziening van het gewestplan (Dinant-Ciney-Rochefort (bladen 54/7 en 59/3), tot aanneming van het ontwerp-plan met het oog op de opneming van een ontginningsgebied dat na afloop van de ontginning een natuurgebied op het grondgebied van de stad Rochefort (Rochefort) op de plaats "Carrière de La Boverie", teneinde de voortzetting van de ontginningsactiviteit mogelijk te maken, een milieueffect-rapport van het ontwerp-plan te laten opstellen en de ontwerp-inhoud ervan vast te stellen;

Gelet op het ministerieel besluit van 4 mei 2022 tot vaststelling van de informatie die moet worden opgenomen in het rapport over de milieueffecten van het ontwerp tot herziening van het gewestplan Dinant-Ciney-Rochefort, aangenomen bij ministerieel besluit van 8 maart 2022 met het oog op de opneming van een ontginningsgebied dat na de exploitatie ervan een natuurgebied wordt, op het grondgebied van de stad ROCHEFORT (Rochefort) op de plaats genaamd "Carrière de La Boverie", op verzoek van de S.A. Lhoist Industrie, om de voortzetting van de ontginningsactiviteit mogelijk te maken;

Procedure

Overwegende dat het decreet van 13 december 2023 het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling heeft gewijzigd en op 1 april 2024 in werking is getreden; dat het in artikel 246 bepaalt dat *"de opstelling of herziening van het gewestplan dat op grond van artikel D.VIII.31, § 2, is vrijgesteld van een effectbeoordeling of waarvoor een voorafgaande informatievergadering in de zin van artikel D.VIII.5 heeft plaatsgevonden, wordt voortgezet volgens de vóór die datum geldende bepalingen"*; dat de voorafgaande informatievergadering met betrekking tot deze aanvraag plaatsvond op 15 februari 2021; dat bijgevolg de procedure voor de herziening van het gewestplan met betrekking tot deze aanvraag wordt voortgezet volgens het Wetboek dat van kracht was vóór 1 april 2024;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel D.II.48, § 1, van het Wetboek, een aanvraag tot herziening van een gewestplan tot opneming van een bedrijfsruimte als bedoeld in artikel D.II.28, lid 1, van het Wetboek of van een ontginningsgebied, door de Waalse Regering kan worden ingediend om gevolg te geven aan een met redenen omkleed verzoek van een privaatrechtelijke natuurlijke persoon of rechtspersoon;"

Overwegende dat artikel R.0.1-2 van het Wetboek de procedure voor de herziening van een gewestplan op initiatief van een privaatrechtelijke natuurlijke of rechtspersoon, met inbegrip van de beoordeling van de gevolgen voor het leefmilieu en voor een andere regio of een andere staat, aan de minister van Ruimtelijke Ordening delegeert, behalve wanneer het plan bedoeld is om een niet voor verstedelijking bestemd gebied van meer dan vijftig hectare voor verstedelijking aan te wijzen; dat de onderhavige herziening van het gewestplan het resultaat is van het initiatief van een privaatrechtelijke rechtspersoon en bedoeld is om niet voor verstedelijking bestemde gebieden voor verstedelijking aan te wijzen ;

Milieueffectrapport - indiening, belangrijkste conclusies en adviezen

Gelet op het ministerieel besluit van 4 mei 2022 tot vaststelling van de informatie die moet worden opgenomen in het milieueffectrapport van het ontwerp tot herziening van het gewestplan van Dinant-Ciney-Rochefort, aangenomen bij ministerieel besluit van 8 maart 2022;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel D.VIII.30 van het Wetboek, de Beleidsgroepen "Ruimtelijke Ordening" en "Leefmilieu", evenals de Adviescommissies voor Ruimtelijke Ordening en Mobiliteit van Rochefort en Marche-en-Famenne, regelmatig op de hoogte werden gebracht van de ontwikkelingen van de voorafgaande analyses en het milieueffectrapport; dat zij, overeenkomstig artikel D.II.49, § 1er, van het Wetboek, opmerkingen en suggesties hebben geformuleerd; dat de opsteller van de studies hiermee rekening heeft gehouden bij zijn verdere werkzaamheden;

Overwegende dat de afdelingen "Ruimtelijke Ordening" en "leefmilieu" hiertoe advies hebben uitgebracht over het milieueffectrapport op 10 februari 2023 voor fase 1, respectievelijk op 26 april 2024 en 13 mei 2024 voor fase 2; dat de opsteller van de studies hiermee rekening heeft gehouden in zijn rapport;

Overwegende dat het door "ARIES Consultants S.A." opgestelde milieueffectrapport op 28 mei 2024 door de aanvrager werd ingediend bij de minister van Ruimtelijke Ordening;

Overwegende dat de belangrijkste conclusies van het milieueffectrapport hieronder worden samengevat;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de door de aanvrager geëxploiteerde afzetting voornamelijk bestaat uit chemisch zuivere kalksteen die behoort tot de formaties Arche en Lion, alsook tot het bovenste deel van de formatie Boverie, en die in de fabriek van On wordt verwerkt tot kalk; dat de fabriek rechtstreeks met de steengroeve is verbonden via een privéweg; dat de stenen die bestemd zijn voor de productie van granulaten worden ontgonnen in de onderste helft van de Boverie-formatie en in de Bieumont-formatie; dat de gemiddelde jaarlijkse

ontginning voor de periode 2018-2020 ongeveer 1.380 kton aan gesteente van alle kwaliteiten bedroeg en vanaf 2020 1.150 kt/jaar; dat hij bevestigt dat de momenteel toegestane reserves, gelegen in de zone voor winning die is opgenomen in het geldende sectorplan, tegen 2029 uitgeput zullen zijn; dat het bevestigt dat de momenteel toegestane reserves, gelegen binnen de gebieden van aanhorigheden van ontginningen die in het huidige gewestplan is opgenomen, tegen 2029 uitgeput zullen zijn;

Overwegende dat de opsteller van de studies van mening is dat er binnen een straal van 20 km hemelsbreed rond de On-fabriek geen ontginningsgebied of gebieden van aanhorigheden van ontginningen zijn die momenteel in het gewestplan zijn opgenomen en die een ertslaag van dezelfde aard omvatten die aan de vraag kan voldoen en op een economisch rendabele afstand van de On-fabriek ligt;

Overwegende dat het milieueffectrapport bevestigt dat de directe werkgelegenheid die door de activiteit van de steengroeve wordt gegenereerd op ongeveer honderd wordt geschat en dat de indirecte werkgelegenheid op ongeveer 200 wordt geschat; dat zonder een uitbreiding van de ontginningsmogelijkheden de activiteiten van de steengroeve en de On-fabriek (die uitsluitend door de steengroeve worden bevoorradad, zonder mogelijk alternatief) op zeer korte termijn in gevaar komen, evenals de bijbehorende banen;

Overwegende dat het milieueffectrapport de aanwezigheid bevestigt van een afzetting van de vereiste kwaliteit en kwantiteit binnen de grenzen die zijn vastgesteld in het ontwerp van herziening van het gewestplan dat bij ministerieel besluit van 8 maart 2022 is vastgesteld; dat de opsteller van het rapport bovendien niet van mening was dat een alternatieve locatie beter zou beantwoorden aan de behoeften en doelstellingen van de herziening van het gewestplan;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt geconcludeerd dat de noodzaak om een ontginningsgebied in het gewestplan op te nemen als uitbreiding van de bestaande steengroeve bewezen is en het mogelijk maakt om in een reële sociaaleconomische behoefte te voorzien;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport erop wijst dat het radioastronomiestation van Humain zich op ongeveer 400 m van de houwfronten zal bevinden, tegenover 760 m nu; en dat de eerste schotelantenne zich op ongeveer 240 m van de toekomstige houwfronten zal bevinden;

Overwegende dat de opsteller van de studie opmerkt dat de dichtstbijzijnde inwoner, in Humain, zich op ongeveer 670 m van de uitbreidingsite zal bevinden; dat de noordoostelijke uitbreiding van de steengroeve het mogelijk zal maken om de steengroeveactiviteit op afstand te plaatsen van de inwoners van het dorp Havrenne;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport erop wijst dat het gemiddelde tonnage dat bij elke ontploffing wordt gekapt tussen 12.000 en 14.000 ton zal blijven, evenals het tijdstip waarop de ontploffingen worden uitgevoerd, tussen 11.30 en 14.00 uur; dat de aangekondigde gemiddelde jaarlijkse bruto-ontginning 1.166 kt bedraagt, wat een lichte vermindering van de ontploffingsfrequentie zal betekenen;

Overwegende dat de opsteller van de studies de resultaten van een door het ingenieursbureau Modyva uitgevoerde voorspellende studie over de impact van trillingen heeft vergeleken met zijn eigen analyse; dat het gebruik van de voortplantingswet van Chapot tot soortgelijke conclusies leidt als die van het ingenieursbureau Modyva;

Overwegende dat, op basis van de aldus uitgevoerde studies, de opsteller van de studie aanbeveelt de minimale gereduceerde afstand van 41m/√kg in acht te nemen en de in de studie gedefinieerde wet van Chapot te gebruiken om de maximale eenheidsbelasting Q te bepalen teneinde de snelheid van de deeltjes onder de drempelwaarde van 3 mm/s (drempelwaarde C3 van norm DIN 4150) voor het radioastronomiestation en 5 mm/s (drempelwaarde C2 van norm DIN 4150) voor de woningen te houden, teneinde de trillingseffecten van de explosies te beperken; dat ook wordt aanbevolen systematisch toezicht te houden op het radioastronomiestation en de dichtstbijzijnde buurtbewoner om meer gegevens te verzamelen en zo de wet van Chapot regelmatig te kunnen verfijnen, en dus ook de hoeveelheid explosieven die nodig is voor de operatie; dat de opsteller van de studies ook aanbeveelt tweefasige of zelfs driefasige explosies zo dicht mogelijk bij het radioastronomiestation uit te voeren om te voldoen aan de maximale eenheidsbelasting;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport opmerkt dat de locatie van bepaalde stofbronnen (mijnbouw, boren, laden van steen, transport over verlengde wegen) 200 tot 500 meter naar het noordoosten zal worden verplaatst;

Overwegende dat tijdens het afgraven van de deklaag, wanneer het droog is, deze activiteit zou kunnen leiden tot het vrijkomen van stof en overlast voor de omwonenden; dat om de overlast in verband met het afgraven van de deklaag te verminderen, de opsteller van de studie aanbeveelt om de snelheid van de afgraafmachines te beperken, het afgraven van de deklaag tijdens zeer droge en windiger periodes te vermijden om het vrijkomen van stof te beperken, of te voorzien in extra besproeiingsmaatregelen tijdens deze periodes om het vrijkomen van stof te beperken;

Overwegende dat de opsteller van de studies opmerkt dat de gemeten hoeveelheden sedimentair stof tijdens de exploitatiefase onder de wettelijke normen liggen in de huidige situatie; dat, aangezien de geplande uitbreiding dezelfde ontginningsprocessen met zich mee zal brengen, deze niet zal leiden tot een significante toename van stof in de omgeving van de site, met inbegrip van zwevend stof; dat het milieueffectrapport daarom aanbeveelt om de reeds op de bestaande locatie toegepaste maatregelen voor stofbestrijding te handhaven en ervoor te zorgen dat de wegen worden besproeid zodra dat nodig is om te voorkomen dat stof weer opwaait en stofwolken ontstaan op de weg die naar de fabriek leidt;

Overwegende dat de opsteller van de studies het niet relevant acht om specifieke aanbevelingen te formuleren met betrekking tot de impact van stofemissies op het radioastronomisch station;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport opmerkt dat de verandering van het geluidsniveau als gevolg van de uitbreiding bestaat uit een geleidelijke verplaatsing van de boringen, de explosies, de secundaire fragmentatie met behulp van breekhamers, het laden van dumpers naar het noordoosten, en de verlenging van de interne verkeerswegen;

Overwegende dat de opsteller van de studie de bestaande geluidsomgeving heeft geanalyseerd met behulp van een meetcampagne op lange termijn; dat vervolgens akoestische modellering werd uitgevoerd en gekalibreerd met behulp van de metingen om de voortplanting van het geluid van de activiteiten van de steengroeve nauwkeuriger te bestuderen;

Overwegende dat de opsteller van de studies de resultaten voor verschillende exploitatiefasen heeft geanalyseerd en gepresenteerd, met name fase 1 (0-5 jaar), die bestaat uit het afgraven van het hele gebied, de exploitatie van de eerste verdieping tot 285 m en de zuidwestelijke helft van de tweede verdieping tot 270 m, evenals de ontginning van het niveau 255 m, waarmee in deze fase is begonnen;

Overwegende dat voor deze verschillende exploitatiefasen verschillende scenario's zijn opgesteld, waaronder het worstcasescenario (fase 1 – de machines bevinden zich zo dicht mogelijk bij het radioastronomisch station);

Overwegende dat de opsteller van de studies benadrukt dat de wijziging van de geluidsimpact gunstig is voor de abdij, vergelijkbaar voor het gebied van Havrenne en lichtjes toenemend voor het dorp Humain, terwijl de grenswaarden nog steeds worden gerespecteerd; dat de toename van de geluidsimpact het grootst is voor het station voor radioastronomie, waarbij het geluidsniveau onder de grenswaarden blijft, maar zeer dicht bij de grenswaarde komt voor fase 1 - slechtste geval; dat de opsteller van de studies bijgevolg geen aanbevelingen doet met betrekking tot de effecten die gepaard gaan met de wijziging van de geluidsomgeving ten gevolge van de uitbreiding van de steengroeve;

Overwegende dat de opsteller van de studie, wat meer bepaald de geluidsimpact van de ontploffingen betreft, vaststelt dat het geluidsniveau waarschijnlijk zal toenemen in de dorpen Havrenne en Humain en ter hoogte van het radioastronomiestation, maar dat de geluidshinder beperkt blijft door het eenmalige karakter van de ontploffingen en de frequentie ervan (4 tot 6 keer per maand); dat, wat de geluidsimpact van het vrachtverkeer betreft, geen bijkomende hinder te verwachten valt;

Overwegende dat de opsteller van de studies vermeldt dat de geplande locatie voor de uitbreiding gedeeltelijk zichtbaar is vanuit de onmiddellijke omgeving vanuit het oosten en het zuiden; dat wat de verre uitzichten betreft, de locatie alleen zichtbaar is vanuit het noordwesten, gemaskeerd door het reliëf en de vegetatie vanuit de andere richtingen;

Overwegende dat wat betreft de verre uitzichten, met name vanaf het uitkijkpunt ADESA nr. 10, de iets lagere hoogte van de bergkam in de geplande situatie (ongeveer 4 m) nauwelijks waarneembaar zal zijn, gezien de afstand (meer dan 2,5 km) tussen het uitkijkpunt en de locatie en het beperkte zichtbare deel van de locatie;

Overwegende dat de opsteller van de studies opmerkt dat voor korte uitzichten de uitzichten vanuit het zuidoosten (vanaf landbouwgebieden of wegen, zoals de route Louis Banneaux) sterk zullen worden beïnvloed;

Overwegende dat de opsteller van de studies aanbeveelt om een isolatiesysteem aan te leggen, bestaande uit een aaneengesloten merloen aan de zuidoostelijke rand, een veiligheidshek aan de noordoostelijke rand om het uitzicht niet te belemmeren, en een verdichting van de bestaande bebossing aan de noordwestelijke rand;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport opmerkt dat in de toekomst ongeveer 12 ha landbouwgrond, d.w.z. 0,17% van de landbouwgrond in de gemeente, verloren zal gaan; dat de aanvrager regelmatig landbouwgrond ter beschikking stelt van plaatselijke landbouwers en de mogelijkheid zal overwegen om de landbouwer die in kennis is gesteld van het einde van de pacht, het gebruik van andere landbouwgrond toe te vertrouwen zodra deze vrij is van bezetting;

Overwegende dat het afgraven van de uitbreiding een toename van 15 % van de huidige afgegraven oppervlakte zal betekenen; dat deze extra ontgraving de aanvulling van het grondwaterpeil met 3,3 tot 6,1 % zal doen stijgen, in vergelijking met een vergelijkbaar neerslagniveau tussen 2020 en 2023;

Overwegende dat de effectieve regenval rechtstreeks zal bijdragen aan een grotere oppervlakte van het grondwater, wat zal leiden tot een aanzienlijke toename van het debiet in de Tridaine-galerij;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport heeft geanalyseerd of de toekomstige exploitatie het mogelijk maakt om boven het bovenste niveau van de watervoerende laag te blijven en deze dus niet te verstoren; dat in het kader van deze analyse gebruik is gemaakt van de gegevens die gedurende meer dan tien jaar continu zijn geregistreerd voor het merendeel van de piezometers; dat tegelijkertijd, wat betreft de meest recente piezometers, die in 2021 in het kader van deze herziening zijn geplaatst, de gegevens ook zijn gemodelleerd op basis van het historische aanvullingsjaar 2011 om het geringe aantal gegevens te compenseren; dat aan de hand van al deze gegevens de configuratie van de put ter hoogte van de geplande uitbreiding kon worden vastgesteld en kon worden geconcludeerd dat een exploitatie in trappen een ontginningsactiviteit mogelijk maakte, terwijl een veiligheidsmarge van enkele meters boven de gemeten of gemodelleerde maximale piezometrische niveaus werd gegarandeerd;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport aanbeveelt de piezometrische bewaking te handhaven, met name voor de laatste geplaatste piezometers;

Overwegende dat de huidige steengroeve en de uitbreiding ervan zich in de herwinningszone van de Tridaine-galerij bevinden, die zowel wordt gebruikt voor de drinkwatervoorziening van de stad Rochefort als voor de productie van trappistenbier in de abdij Notre-Dame de Saint-Remy;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport vermeldt dat de kwaliteit van het water zeer regelmatig wordt gecontroleerd, zowel door de aanvrager als door de abdij Notre-Dame de Saint-Remy; dat er sinds 1956 geen verontreiniging heeft plaatsgevonden;

Overwegende dat ondanks de geleidelijke vermindering van het onverzadigd gebied naarmate de afzetting wordt geëxploiteerd, d.w.z. 52% van het ontginningsoppervlak van de formatie Arche en Lion tot minder dan 9 m dik ter hoogte van de huidige groeve, de waterparameters zeer constant blijven; in deze zin kan de opsteller van het milieueffectrapport concluderen dat de voorgestelde uitbreiding geen significante invloed zal hebben op de kwaliteit van het grondwater door een verdere geleidelijke vermindering van de oppervlakte van de ontginning met 8%, zonder nieuwe infrastructuur of verplaatsing van de bestaande infrastructuur, onder ontginningsomstandigheden die vergelijkbaar zijn met die van de huidige groeve, waarbij de putbodemp die wordt verhoogd ten opzichte van de putbodemp op de bestaande locatie;

Overwegende dat, gezien de belangrijke uitdagingen in verband met het gebruik van het water van Tridaine, het aanbevelen is om de tweemaandelijks monitoring van de chemische en bacteriologische parameters van het water ter hoogte van de galerij van Tridaine voort te zetten;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport erop wijst dat de zwavelverbindingen in de afzetting, zodra ze in contact komen met water en zuurstof, oxideren, waardoor sulfaationen worden gevormd; dat de concentratie van deze ionen een belangrijke parameter is waarmee rekening moet worden gehouden in het proces van het maken van bier in de abdij Notre-Dame de Saint-Remy;

Overwegende dat de concentratie van sulfaationen een parameter is die aanzienlijk varieert, zoals in 2017 toen concentraties variërend van 86 tot 163 mg/l werden gemeten in de galerij van Tridaine; overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport erop wijst dat deze concentraties meer afhangen van de oorsprong en de weg van het grondwater dan van de weersomstandigheden;

Overwegende dat het ondergrondse water verrijkt blijkt te zijn met sulfaten wanneer het wordt geloosd uit de kalksteenlens van de Formatie Arche in de lens van de Formatie Lion; dat dit met sulfaten verrijkte water vervolgens wordt verdund door het water dat afkomstig is uit de noordoostelijke zone van de Lion lens; dat het water in de Tridaine-galerij bijgevolg het resultaat is van een mengsel van watervolumes met een contrasterende sulfaatsamenstelling; dat de fluctuaties van de sulfaatconcentratie min of meer variabel zal zijn naargelang van de doorgelaten watervolumes; dat de opsteller van het milieueffectrapport concludeert dat de ontginningsactiviteit dus geen invloed heeft op de fysisch-chemische parameters van het grondwaterpeil;

Overwegende dat, wat de bescherming van de winning van de Tridaine betreft, de huidige maatregelen, die aan de wettelijke verplichtingen voldoen, zullen worden voortgezet; dat de auteur van het milieueffectrapport aanbeveelt om bij het bijtanken van machines op rupsbanden de procedure ter voorkoming van het weglekken van koolwaterstoffen op de bodem van de groeve te volgen, zoals het geval is voor de huidige groeve;

Overwegende dat, wat betreft de wijziging van het hydrogeologische regime, de opsteller van het milieueffectrapport opmerkt dat het regenwater naar de bodem van de groeve zal stromen in plaats van naar de beek Biran, om daar te verdampen of in het kalksteenmassief te infiltreren; dat dit effect verwaarloosbaar is, aangezien het blootgestelde oppervlak als gevolg van de uitbreiding 0,6 % van het totale oppervlak van het stroomgebied van de Biran vertegenwoordigt;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport geen effecten constateert met betrekking tot het gebruik van watervoorraden, aangezien het waterbeheer vergelijkbaar blijft met dat van de in exploitatie zijnde locatie;

Overwegende dat de uitbreiding van de steengroeveactiviteit de aanvrager in staat zal stellen om terug te keren naar een exploitatiesnelheid die vergelijkbaar is met die van 2020-2022; dat er bijgevolg geen bijkomend effect wordt verwacht met betrekking tot het vervoer van goederen, hetzij per auto, hetzij per spoor; dat buurtweg nr. 24 buiten gebruik zal worden gesteld en dat de aanvrager in het kader van de vergunningsaanvraagprocedure een voorstel voor een omleiding zal indienen;

Overwegende dat de opsteller van de studies geen impact op de omliggende erfgoedelementen vaststelt;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport eraan herinnert dat de exploitatieprocessen niet zullen veranderen (aantal machines, personen, enz.) en aanbeveelt om de monitoring die in het kader van de sectorovereenkomst (AdBII) is gestart, voort te zetten door deel te nemen aan de koolstofconventies en te voorzien in de geleidelijke vervanging van de meest vervuilende machines door minder vervuilende machines;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport opmerkt dat de omtrek waarop het ontwerpplan betrekking heeft buiten alle Natura 2000-gebieden ligt; dat er bijgevolg geen significante effecten zijn vastgesteld binnen Natura 2000-gebieden;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport geen significante effecten op prioritaire habitats vaststelt;

Overwegende dat de opsteller van de studie opmerkt dat het enige significante effect van het uitbreidingsproject de eliminatie van biotopen binnen de omtrek van het ontwerpplan is; dat het potentiële effect op het risico van sterfte van broedvogelsoorten zal worden vermeden door de operatie uit te voeren buiten de broed- en nestperiode van vogels, d.w.z. van april tot september;

Overwegende dat een haag zal worden verwijderd tussen het bestaande kalkgrasland en de landbouwpercelen; dat, om de impact van dit verlies aan biotopen te beperken, de opsteller van de studies aanbeveelt om de tweede bestaande haag langs de Rue Louis Banneux te behouden en deze haag uit te breiden langs het zuidelijke deel van de omtrek van het ontwerpplan; dat de opsteller van de studies ook verschillende aanbevelingen doet met betrekking tot de samenstelling en het onderhoud van deze haag;

Overwegende dat het project zal leiden tot de verwijdering van ongeveer 2 ha kalkgrasland; dat eenzelfde oppervlakte kalkgrasland zal moeten worden hersteld in de bestaande steengroeve, stroomopwaarts van de geplande uitbreiding;

Overwegende dat de opsteller van de studies erop wijst dat een nieuw onderzoek zal moeten worden gepland, voordat de vergunning wordt verkregen, tussen mei en juni, om de aanwezigheid van de bijenorchis, een strikt beschermde orchidee, al dan niet te bevestigen; dat in het geval van bewezen aanwezigheid, een verzoek om afwijking van de wet op natuurbehoud zal moeten worden ingediend voordat de uitbreiding wordt uitgevoerd, om een mogelijke translocatie van de onderzochte individuen binnen een ander bestaand kalkgrasland van de groeve te overwegen dat niet bestemd is om te verdwijnen;

Overwegende dat de opsteller van de studies een alternatieve afbakening heeft onderzocht, die zich uitstrekt naar het noordoosten (tot aan de Rue de Humain en de Rue Louis Banneux), op het grondgebied van de stad Marche-en-Famenne (provincie Luxemburg), om de levensduur van de exploitatie met ongeveer vijftien jaar te verlengen en het beheer van de aanwezige hoogwaardige afzetting te optimaliseren; dat dit alternatief voorziet in de aanwijzing van een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie een natuurgebied wordt, in plaats van het landbouwgebied en het bosgebied in het geldende gewestplan, met een totale oppervlakte van 41,4 ha;

Overwegende dat de opsteller van de studies de beboste helling van dit alternatief uitsluit, om de gevolgen voor het landschap en de biodiversiteit te beperken; dat dit alternatief, waarin het gebruik van de beboste helling niet is opgenomen, in deze nieuwe configuratie 29,67 hectare bestrijkt die in het huidige gewestplan tot het landbouwgebied behoort; dat dit alternatief het mogelijk zou maken de landbouw gedurende ongeveer 26 extra jaren voort te zetten;

Overwegende dat de auteur van de studies aantoonde dat de uitvoering van de afbakeningsvariant, met uitsluiting van de beboste helling, het mogelijk maakt de exploitatie binnen het bereik van de kwaliteitsafzetting te handhaven en tegelijk de impact op het natuurlijke en menselijke milieu te beperken; dat dit alternatief echter mogelijk de activiteiten van het radioastronomiestation aanzienlijk kan beïnvloeden; dat dit laatste punt het voorwerp moet uitmaken van verdere analyse;

Overwegende dat de auteur van de studies van mening is dat, afhankelijk van deze aanvullende analyses, de integratie van hun resultaten en de uitvoering van de aanbevolen aanbevelingen, de omtrek van de variant, zonder de exploitatie van de beboste heuvel, voldoet aan het beginsel van duurzame ontwikkeling van het grondgebied;

Overwegende dat de auteur van de studies de opname heeft geanalyseerd van gebieden die niet bestemd zijn voor stedelijke ontwikkeling in het kader van het huidige gebied van aanhorigheden van ontginningen binnen de momenteel toegestane omtrek, langs de noordwestelijke rand van de ontginningsput, op een oppervlakte van 17,2 ha; dat de aanvrager in principe akkoord is gegaan met deze bestemmingswijziging, hoewel er een exploiteerbare kalksteenafzetting aanwezig is;

Overwegende dat dit gebied momenteel bestaat uit beboste gebieden, doorkruist door een stuk bosweg in het zuiden, en verschillende landbouwpercelen omvat die in het noorden worden gebruikt als weidegrond; dat de auteur van de studies voorstelt om een bosgebied (13,9 ha) en een landbouwgebied (3,2 ha) aan te wijzen in plaats van het gebied van aanhorigheden van ontginningen;

Overwegende dat, indien de herziening van het gewestplan niet wordt uitgevoerd, het gebied zijn bestemming als landbouwgebied zal behouden; dat de opsteller van de studie vaststelt dat de ontginningsactiviteit van de steengroeve op korte termijn zal worden stopgezet, wat het rechtstreekse gevolg zou hebben dat de fabriek On, die 3 km ten zuiden van de steengroeve ligt en die uitsluitend door de steengroeve wordt bevoorradat en die geen alternatieve bevoorrading met hoogwaardige kalksteen tegen economisch en ecologisch aanvaardbare kosten heeft, zou moeten sluiten; dat deze twee sluitingen zouden leiden tot een verlies van arbeidsplaatsen en financiële inkomsten voor de Belgische en Waalse overheidsinstanties en tot een toename van de leveringen over de weg vanuit het buitenland; dat de auteur van de studie concludeert dat de gevolgen bijgevolg globaal negatief zouden zijn voor de aanvrager, Wallonië en België;

Overwegende dat het ontwerpplan en het milieueffectrapport overeenkomstig artikel D.II.49, § 2, van het Wetboek voor advies zijn voorgelegd aan de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Rijkdommen en Leefmilieu, alsook aan de beheerders van het radioastronomiestation (Koninklijk Instituut voor Ruimte-Aëronomie, Koninklijk Meteorologisch Instituut en Koninklijke Sterrenwacht van België); dat zij op 11 juli 2024 zijn geraadpleegd;

Overwegende dat de beheerders van het radioastronomiestation een gezamenlijk advies op 28 augustus 2024 hebben uitgebracht; dat dit advies geen afbreuk doet aan de door de aanvrager gevraagde verlenging; dat uit een studie die ongeveer tien jaar geleden door de drie organisaties in samenwerking met de aanvrager is uitgevoerd, blijkt dat er geen significante gevolgen zijn voor de activiteiten van het radioastronomiestation; dat zij nota nemen van de aanbevelingen in het milieueffectrapport en rekenen op een nauwe samenwerking met de aanvrager om zo nodig van gedachten te wisselen en de ontginningspraktijken aan te passen ;

Overwegende dat ten aanzien van de alternatieve afbakening die in het verslag is gekozen, het advies negatief is omdat een concrete en gedetailleerde beoordeling van dit alternatief voor de activiteiten van het radioastronomiestation ontbreekt, met name omdat er geen gedetailleerde geologische studie is uitgevoerd;

Overwegende dat de Waalse Overheidsdienst Landbouw, natuurlijke hulpbronnen en leefmilieu op 9 september 2024 advies heeft uitgebracht; dat dit advies de resultaten van het milieueffectrapport en de conclusies betreffende de opname van het ontginningsgebied als natuurgebied aan het einde van de exploitatie valideert;

Overwegende dat de Waalse Overheidsdienst ARNE op basis van de informatie die bekend is over de afzetting in het gebied van het afbakingsalternatief niet kan concluderen dat deze variant sociaaleconomisch zinvol is wat betreft de mogelijke gevolgen voor het leefmilieu; dat hij voorstander is van de opname van gebieden die niet bestemd zijn voor stedelijke ontwikkeling (landbouwgebied en bosgebied) op de gronden in het noordwestelijke deel van het gebied van aanhorigheden van ontginningen in het geldende gewestplan;

Overwegende dat de verschillende adviezen geen afbreuk doen aan de analyse in het milieueffectrapport; dat dit rapport geen afbreuk doet aan het ontwerpplan;

Overwegende dat er geen andere redelijke oplossing moest worden overwogen op basis van artikel D.II.49, § 3, van het Wetboek, kon de procedure worden voortgezet zonder wijziging van het ontwerpplan;

Openbaar onderzoek

Overwegende dat het op 8 maart 2022 vastgestelde ontwerp van herziening van het gewestplan Dinant-Ciney-Rochefort van 3 februari tot en met 19 maart 2025 aan een openbaar onderzoek is onderworpen overeenkomstig de artikelen D.VIII.7 tot en met 9, D.VIII.13 tot en met 15 en D.VIII.17 tot en met 20 van het Wetboek; dat dit openbaar onderzoek is georganiseerd in de gemeenten Rochefort en Marche-en-Famenne, vanwege het in het milieueffectrapport ontwikkelde alternatief en de nabijheid van de gemeente Marche-en-Famenne;

Overwegende, in het bijzonder, dat het werd aangekondigd door een publicatie in de lokale pagina's van twee dagbladen en in een gratis lokale huis-aan-huis advertentiekrant, door een aanplakking op de gemeentelijke kleppen en door de invoering van een aankondiging op de website van de Waalse Overheidsdienst, Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Erfgoed en Energie; dat, aangezien alle wettelijke voorschriften zijn nageleefd met betrekking tot het informeren van de bevolking ;

Overwegende dat, op verzoek van de gemeentelijke overheden, de S.A. Lhoist Industrie op 29 januari 2025 een presentatie van het dossier heeft gegeven als aanvullende publiciteitsmaatregel;

Overwegende dat tijdens de openbare enquête in totaal 55 brieven of e-mails met klachten en/of opmerkingen zijn ontvangen, waarvan 50 bij het gemeentebestuur van Rochefort en 5 bij dat van Marche-en-Famenne;

Overwegende dat de klachten en opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn gemaakt, betrekking hebben op de volgende punten:

1. het economische aspect :

- het gebrek aan gedetailleerde rechtvaardiging voor de kalkbehoeften in de staal-, landbouw-, leefmilieu- en chemische sector, enz. en het feit dat de vraag naar kalk in Europa afneemt;

- het gebrek aan analyse van het herstellervermogen van de markt door vergelijkbare steengroeven in de omgeving (met name de steengroeven Carmeuse in Hemptinne, Saint-Aubin, Lhoist in Rety, Sorcy en Dugny in Grance) in geval van sluiting van de steengroeve van La Boverie;

- het niet in aanmerking nemen van de capaciteit van andere nabijgelegen ontginningslocaties van de Lhoist-groep, van vergelijkbare kwaliteit en niet uitgeput, zoals de steengroeve van Marche-les-Dames, die is gesloten;

- het niet anticiperen op de uitputting van de afzetting, terwijl de auteur van het milieueffectrapport een alternatief noemt, namelijk de site van Aigremont in Flémalle, die pas over tien jaar kan worden geëxploiteerd vanwege de aanwezigheid van een nog niet afgevoerde terril die elke ontginning onmogelijk maakt;

- het ontbreken van een afweging van de belangen, terwijl de uitbreiding van de steengroeve volgens sommigen slechts ten goede zou komen aan één enkele economische actor en voor een zeer beperkte periode, ten koste van activiteiten die een duurzame exploitatie van de hulpbronnen van de site zouden kunnen garanderen (water, bodem, ondergrond) ten gunste van de hele gemeenschap (inwoners van de dorpen Havrenne en Humain, kloostergemeenschap van de abdij Notre-Dame de Saint-Remy, landbouw- en toerismesector, enz.);

- de vrees dat de kwaliteit van het trappistenbier zou worden aangetast door een mogelijke verandering in de kwaliteit van het grondwater dat voor het brouwen wordt gebruikt, wat zou kunnen leiden tot een daling van de inkomsten van de abdij en de hulp aan de lokale bevolking in gevaar zou kunnen brengen;

2. tewerkstelling :

- de uitgesproken vrees dat het onmogelijk zal zijn om de fabriek in On in bedrijf te houden tussen het einde van de exploitatie van de steengroeve, gepland voor 2026, en het begin van de exploitatie van de aangevraagde uitbreiding, gepland voor 2028;

- het gebrek aan scrupules van de exploitant met betrekking tot het behoud van banen binnen zijn bedrijf;
- de cijfers voor het aantal banen dat door de steengroeve wordt gegenereerd verschillen tussen het ministerieel besluit (ongeveer 100 directe banen en 130 indirecte banen) en het milieueffectrapport (100 directe banen en 200 indirecte banen);

3. klimaat, luchtkwaliteit en stof:

- het ontbreken van een gedetailleerde analyse van de uitstoot van broeikasgassen, waaronder CO₂, in verband met de activiteiten van de steengroeve en de On fabriek, de geschatte impact op de luchtkwaliteit en de impact van stof van ontginningsactiviteiten op de gezondheid;

- het ontbreken van compenserende maatregelen die door de Lhoist Groep worden overwogen als reactie op de CO₂-uitstoot die door de On-fabriek zal worden gegenereerd;

- de bespreking van de implementatie van een stappenplan door de Lhoist-groep voor een decarbonisatieproject op de fabriekssite in On;

- het standpunt van het Waals Gewest en de verkozenen ten aanzien van de gevolgen van de vergunningen voor de gezondheid van de burgers;

- het feit dat de voorgestelde herziening van het sectorplan niet voldoet aan de klimaatdoelstellingen die zijn vastgelegd in de wetgeving van de Europese Unie en het decreet koolstofneutraliteit van 16 november 2023;

- het voorstel om de koolstofvoetafdruk van de groeve te verkleinen door 20% van de producten van de groeve naar Nederland en Luxemburg te exporteren, rekening houdend met het bestaan van andere kalkwinningslocaties die dichter bij deze regio's liggen dan de groeve La Boverie;

- het in twijfel trekken van aanbevelingen in het geval van harde wind en de definitie zelf van de term "harde wind";

4. archeologisch erfgoed, gebouwen en leefomgeving :

- de noodzaak van een grondige beoordeling van het archeologisch potentieel van het gebied waarop het ontwerpplan betrekking heeft, in een sector waar oppervlakteonderzoeken elementen (sporen die teruggaan tot de Gallo-Romeinse periode) aan het licht hebben gebracht die wijzen op archeologisch belang, wat het zo snel mogelijk uitvoeren van bergingswerkzaamheden zou kunnen rechtvaardigen om toekomstige steengroeves niet te vertragen of te belemmeren;

- de risico's in verband met het ontstaan van scheuren en de stabiliteit van gebouwen in de buurt van de groeve;

- het verlies aan eigendoms waarde van huizen en percelen in bouwzones door de nabijheid van de exploitatie, met name door de overlast van lawaai, explosies en luchtvervuiling door stof;

- het feit dat geen rekening is gehouden met de recente verstedelijking van de rue de Gerny, waar sommige van de betrokken percelen op minder dan 800 meter van de geplande uitbreiding van de steengroeve liggen, met name door de afgifte van een bouwvergunning voor een ervan en de verkoop van een ander perceel als bouwgrond;

- bezorgdheid over de rust van omwonenden van de dorpen Humain en Havrenne;

- een aanzienlijke toename van de overlast voor de bewoners van het dorp Humain (lawaai en trillingen door de ontploffingen en het verkeer van zware machines, luchtvervuiling door stof, risico op het ontstaan van scheuren in gebouwen in de buurt van de steengroeve);

- de officiële toestemming van de wetenschappelijke instituten voor het uitbreidingsproject, op voorwaarde dat de aanbevelingen in het milieueffectrapport worden nageleefd, die gericht zijn op het beperken van bepaalde effecten op het gebied van trillingen en lawaai van het radioastronomiestation;

- het niet beschermen van de kwaliteit van de leefomgeving en de leefomstandigheden van de bevolking in overeenstemming met artikel 2 van het decreet van 11 september 1985 en de Europese richtlijn 85/337/EEG van 27 juni 1985 (sic) ;

- de bezorgdheid voor toekomstige generaties over de toestand van het leefmilieu in België en de rest van de wereld, en een oproep om lokale politieke beslissingen te richten op meer duurzaamheid en respect voor het leefmilieu;

5. landbouwactiviteit

- het verlies van hoogproductieve landbouwgrond van hoge kwaliteit;

- de bezorgdheid over de afname van het landbouwareaal;

6. water

- grondwater :

- het feit dat het milieueffectrapport de invloed van de groeve op de dynamiek van het grondwater erkent;

- de noodzaak om het grondwater (een schaarse hulpbron) te beschermen, de risico's van vervuiling in verband met de toekomstige exploitatie van de steengroeve, met name die welke verband houden met de koolwaterstoffen van de exploitatiemachines, ondanks de preventieve maatregelen die door de Lhoist-groep zijn genomen;

- de wetenschappelijke studies die door de abdij werden uitgevoerd, lijken aan te tonen dat het grondwater onomkeerbaar zal worden aangetast, zowel kwantitatief als kwalitatief;

- de onzekerheid over de watervoorziening op lange termijn voor de stad Rochefort en de abdij, zowel kwalitatief als kwantitatief, in verband met het verdwijnen van de vegetatie, de epikarstlaag en de gevolgen van het blootleggen van het kalksteenmassief;

- het betwisten van de bewering in het milieueffectrapport dat de winning van kalksteen zal leiden tot een toename van de aanvulling van het grondwater;

- de verhoogde kwetsbaarheid van de waterwinning als gevolg van de kruising van karstkanalen;

- het verdwijnen van natuurlijke vertraagde infiltratiesystemen, wat leidt tot steilere en abruptere pieken in het debiet, waardoor de opslagcapaciteit van het kalksteenmassief afneemt en het vermogen om de inwoners van Rochefort gratis te bevoorraden tijdens perioden met weinig water wordt aangetast;

- de vrees dat een verkorting van de verblijftijd van het water in het grondwater de doeltreffendheid van de natuurlijke denitrificatieprocessen aantast, aangezien het stroomopwaartse deel van het grondwatervoedingsgebied als bijzonder kwetsbaar voor nitraten wordt beschouwd;

- het risico dat door het blootleggen van het massief het water minder tijd krijgt om naar de grondwaterspiegel te infiltreren en de toevoer van zuurstof wordt vergemakkelijkt, waardoor de oxidatie van sulfiden wordt versterkt en het sulfaatgehalte in de grondwaterspiegel blijvend toeneemt;

- de bezorgdheid dat de huidige sulfaatconcentratie, die het resultaat is van een natuurlijk mengproces tussen volumes water met een hoog sulfaatgehalte en volumes water met een laag sulfaatgehalte, zal worden ondermijnd, permanent zal toenemen in het water en niet langer zal voldoen aan de Europese drinkwaternormen, vooral als de voorgestelde limiet voor sulfaten wordt verlaagd tot 200 mg/l, een waarde die dicht ligt bij de maximale concentraties die al zijn waargenomen bij de bron van Tridaine;

- de bezorgdheid over het feit dat de dikte van het resterende gesteente tussen de definitieve vloer van de uitbreiding en het grondwaterpeil op een groot oppervlak minder dan 10 meter zal bedragen, in tegenstelling tot eerdere en huidige vergunningen en in overeenstemming met de aanbevelingen van het Tridaine-rapport van 2012;

- de vermelding van het voorzorgsbeginsel (arrest Hof van Justitie van de Europese Unie C-127/02 van 7 september 2024) ten gunste van het behoud van de huidige situatie van het plateau van Gerny, gezien de beschikbare wetenschappelijke studies die twijfel laten bestaan over de impact van de activiteiten van de steengroeve op het grondwater (voorziening, kwaliteit en kwantiteit);

- de tegenstrijdigheden tussen de conclusies van het milieueffectrapport en de studies van de abdij Notre-Dame de Saint-Remy over de gevolgen van de herziening op het grondwater;

- de schending van de Europese richtlijn 2000/60/EG, die vereist dat alle maatregelen worden genomen om watervoorraden te beschermen in termen van kwaliteit, van het Waterwetboek en van de bescherming van waterwingebieden;

- de bron Tridaine:

- de vrees voor een verstoring van het debietregime van de bron, met hevigere laagwaterperiodes, meer uitgesproken overstromingen en een versnelling van het debiet in hoogwaterperiodes, gekoppeld aan de verkorting van de transitietijd van regenwater (afwezigheid van epikarst);

- het risico dat stromingspieken tijdens hevige regenval meer uitgesproken worden, verergerd door de effecten van klimaatverandering, en de noodzaak om langzamere in plaats van snellere waterstromingen aan te moedigen;
- de vrees voor onvoldoende debiet van de Tridaine-bron tijdens perioden van droogte, gekoppeld aan de onmogelijkheid om tijdens perioden van hoogwater de hoeveelheden water op te slaan die nodig zijn om te voldoen aan de behoeften op korte, middellange en lange termijn;
- een herinnering aan de periodes van ernstige droogte in 2011, 2017, 2018, 2019 en 2020, die leidden tot waterbeperkingen voor de inwoners van Rochefort:
- oppervlaktewater:
 - het risico dat bij hevige regenval een teveel aan water uit de bron, dat de capaciteit van de leidingen naar de watertoren van Rochefort overschrijdt, in de Biran wordt geloosd;
 - het effect van het project op het overstromingsrisico ;
- 7. De bodem en ondergrond:
 - het niet in aanmerking nemen van het label Geopark Famenne-Ardenne van UNESCO en de vrees voor een snelle vernietiging van deze karstondergrond, erkend door UNESCO;
 - de schending van het decreet van 1 maart 2018 betreffende bodembeheer en bodemsanering;
 - de vraag naar de bescherming en het zuinige beheer van de ondergrond voor toekomstige generaties;
- 8. het reliëf en het landschap:
 - de bezorgdheid over de onomkeerbare gevolgen van het veranderen van het landschap en de onmogelijkheid om de vorige situatie te herstellen;
 - het feit dat het plateau van Gerny al voldoende is aangetast door de activiteiten van de steengroeven, ten koste van de kwaliteit van het landschap en de rijkdom aan fauna;
 - het niet in aanmerking nemen van de landschappelijk waardevolle omtrek die is opgenomen in het gemeentelijk ontwikkelingsplan van Rochefort;
 - de vraag over de bescherming van de beboste helling ten noorden van de steengroeve en de belofte van het bedrijf Lhoist om deze niet te exploiteren
- 9. de sanering van het terrein na afloop van de exploitatie;
 - de noodzaak om te bepalen hoe het terrein dat momenteel door de steengroeve van La Boverie wordt geëxploiteerd, na de exploitatie zal worden gebruikt, waarbij met name rekening moet worden gehouden met de herontwikkelingsvoorwaarden die zijn vastgelegd in de winningsvergunning van 11 februari 2002;
- 10. de biodiversiteit:
 - de vrees dat de vernietiging van de kalkgraslanden niet volledig kan worden gecompenseerd, ondanks het aangekondigde herstel van een soortgelijke biotoop op de huidige steengroeveplaats en de mogelijke translocatie van soorten, aangezien dit type operatie als onzeker wordt beschouwd ;
 - de vrees voor een aanzienlijk verlies aan biodiversiteit als de afbakingsvariant die in het milieueffectrapport wordt geanalyseerd, wordt aangenomen;
 - de noodzaak om een passende beoordeling uit te voeren vanwege de nabijheid van twee Natura 2000-gebieden;
 - de schending van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud
- 11. de kwaliteit van het milieueffectrapport:
 - het gebrek aan objectiviteit en wetenschappelijke nauwkeurigheid van het studiebureau;
 - de onzekerheidsfactor is niet in aanmerking genomen bij de metingen van geluid, stofuitstoot en trillingen;
 - er is geen monitoring van stof, trillingen en geluid opgenomen, waardoor het niet mogelijk is om de juistheid van de conclusies van het milieueffectrapport te controleren en corrigerende maatregelen te nemen.
 - de extrapolaties van het milieueffectrapport zijn systematisch in het voordeel van de steengroeve en zijn in strijd met het voorzorgsbeginsel;
 - de inconsistentie in de aanbevelingen over openliggingswerken bij harde wind;
 - het ontbreken van enige akoestische meting van de boor en de onderschatting van het akoestisch vermogen ten opzichte van het technisch dossier van het product;
 - het ontbreken van identificatie van de scalpeerzeef, waardoor het onmogelijk is om het akoestische vermogen te controleren;
 - de onmogelijkheid om de in het milieueffectrapport vermelde gegevens over de werkgelegenheid in de steengroeve van La Boverie te verifiëren, aangezien deze gegevens als vertrouwelijk worden gepresenteerd, hoewel ze zowel door het publiek als door de voor de herziening van het gewestplan bevoegde overheid als essentieel worden beschouwd voor de beoordeling van de sociaaleconomische motivering van de herzieningsaanvraag;
 - het verouderde karakter van de gegevens met betrekking tot werkgelegenheid, die gebaseerd zijn op cijfers uit 2019 en een onderzoek uit 2012-2013, en de vraag of deze nog relevant zijn gezien de ontwikkelingen die sindsdien hebben plaatsgevonden; met name worden genoemd:
 - het schrappen van 117 banen begin 2020 als onderdeel van een Renault-procedure;
 - het niet vervangen van vertrekkende medewerkers, met name bij pensionering;
 - de daling van het volume aan gewonnen steen sinds 2019, waardoor de productie van de fabriek is afgenomen en bijgevolg ook het aantal werknemers dat nodig is voor de exploitatie ervan;
 - het toenemende gebruik van onderaanneming in plaats van directe werkgelegenheid;
 - een daling van de vervoersdiensten in lijn met de vermindering van de activiteit;
 - het verdwijnen van belangrijke klanten in de Belgische staalindustrie;
 - het ontbreken in het milieueffectrapport van enige verwijzing naar de IPCC-rapporten over de toename en intensivering van droogte in de komende jaren;
 - het gebrek aan voldoende geruiststellende informatie over de hinder (lawaaï, visueel, trillingen, stof) die het project zou kunnen veroorzaken voor de omwonenden;
 - de tekortkomingen van het milieueffectrapport over de gevolgen van het project voor de uitbreiding van de steengroeve, met name op het gebied van de hydrologie;
 - het gebrek aan informatie in het milieueffectrapport betreffende :
 - de maatregelen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen ;
 - de studie naar de klimatologische gevolgen van de uitbreiding van de steengroeve en de activiteiten van de On-fabriek, waardoor de voor de herziening verantwoordelijke overheid geen weloverwogen beslissing kan nemen;
 - het invoeren van compensatie voor de uitstoot van de fabriek in On door de aankoop van CO₂;

- de naleving van de klimaatdoelstellingen van het klimaatdecreet van 20 februari 2014, met name wat betreft de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 80-95% ten opzichte van het basisjaar tegen 2050 ;

- het bestaan van technische oplossingen om de uitgestoten CO₂ op te slaan;

12. De naleving van de procedure voor herziening van het gewestplan:

- het in twijfel trekken van de relevantie van de herziening van het gewestplan, gezien de exploitatieduur die beperkt is tot 14 jaar, wat minder is dan de door Wallonië aanbevolen termijn van 30 jaar, en gezien de vastgestelde aanzienlijke milieu-, landbouw- en sociale gevolgen, waarbij sommigen van mening zijn dat deze nadelen niet te rechtvaardigen zijn voor een exploitatie op middellange termijn;

- het ontbreken van overleg met de waterdistributiebedrijven;

- de complexiteit van het dossier over de herziening van het gewestplan voor de uitbreiding van de steengroeve van La Boverie dat beschikbaar is gesteld voor het openbaar onderzoek en het belang van een beknopt dossier dat toegankelijk en begrijpelijk is voor zoveel mogelijk mensen;

- het onduidelijke karakter van het dossier, ondanks de door de aanvrager georganiseerde informatievergaderingen, waardoor het moeilijk was om binnen de gestelde termijn een gefundeerd oordeel te vormen;

- het ontbreken van bewijs dat de aankondiging van de voorafgaande informatiebijeenkomst op vier plaatsen in de nabijheid van het betrokken gebied is aangeplakt, waardoor de procedure tot herziening van het gewestplan ongeldig is;

- de noodzaak voor de aanvrager om de steengroeve van La Boverie uit te breiden zodat de On-fabriek kan blijven draaien, zonder enige zekerheid dat de fabriek over de vereiste plannings- en milieuvergunningen beschikt, of dat deze vergunningen wettig zijn;

- de noodzaak om het uitbreidingsproject van de steengroeve en de voortgezette exploitatie van de On-fabriek als één project te beschouwen;

- de schending door het project van artikel 23 van de Grondwet, het Waalse decreet van 24 mei 2018 en richtlijn 2014/52/EU;

- het project is niet in overeenstemming met artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie;

- het gebrek aan compensatie voor het verlies van landbouwgrond;

13. De alternatieven:

- het feit dat het basisdossier zich beperkt tot het analyseren van alternatieven voor de enige gebieden die in het huidige gewestplan al zijn opgenomen als ontginningsgebieden of gebieden van aanhorigheden van ontginningen;

- het feit dat het basisdossier beperkt is tot een studie van alternatieven binnen een straal van 20 km rond de On-fabriek;

- de aanwezigheid van een nog niet ontgonnen afzetting op het terrein van de steengroeve van La Boverie, ter hoogte van het gebied van aanhorigheden van ontginningen, op de beboste helling in de richting van het dorp Havrenne, waardoor het argument van de aanvrager betreffende de uitputting van de afzetting en de daaruit voortvloeiende urgentie van de herziening in twijfel wordt getrokken;

- het voorstel om de huidige gebied van aanhorigheden van ontginningen ten noorden van de steengroeve om te vormen tot een bosgebied en landbouwgebied;

- Verzet tegen de alternatieve afbakening die in het milieueffectrapport wordt voorgesteld en die de exploitatie van de steengroeve van La Boverie over een langere periode mogelijk zou maken, vanwege de risico's voor wetenschappelijke activiteiten:

- de aanzienlijke toenadering van het houvfront naar het station;

- de verandering van het reliëf ten noordwesten van het station, resulterend in een verandering van de windpatronen gemeten op het station en een grotere blootstelling aan het risico van interferentie uit deze richting;

- een aanzienlijke verkleining van de toch al beperkte beschermingszone rond het station, wat een gevaarlijk precedent schept voor andere projecten (landbouw, industrie, windenergie);

- het grotere verlies aan landbouwgrond in het geval van de alternatieve afbakening die in het milieueffectrapport wordt voorgesteld;

- de angst voor en de vraagtekens bij de opmerkingen van de vertegenwoordiger van "Lhoist Europe de L'Ouest" tijdens de openbare discussiebijeenkomst op 25 januari 2025, waarin hij aankondigde te blijven zoeken naar mogelijkheden om de exploitatie van de groeve na 2029 voort te zetten (de groeve verdiepen of dichterbij het radioastronomiestation brengen);

- de noodzaak van een algehele herziening, met inbegrip van de huidige aanvraag voor de toekenning van middelen voor 14 jaar en een mogelijke toekomstige aanvraag voor een verdere verlenging, om alle effecten en gevolgen voor het leefmilieu te beoordelen;

Overwegende dat het gemeentecollege van Marche-en-Famenne tijdens zijn vergadering van 28 april 2025 een advies heeft uitgebracht "over het ontwerp tot wijziging van het gewestplan voor de uitbreiding van de steengroeve van Lhoist in Rochefort"; dat, aangezien dit advies na de sluiting van het openbaar onderzoek is uitgebracht, er geen rekening mee is gehouden overeenkomstig artikel D.VIII.19., lid 1, van het Wetboek; dat de aan de orde gestelde kwesties niettemin zijn behandeld in de klachten en/of opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn verzameld, of betrekking hebben op de toekomstige vergunningsaanvraag;

Adviezen van de gemeenteraden van Rochefort en Marche-en-Famenne

Overwegende dat de gemeenteraad van Rochefort een gunstig advies heeft uitgebracht over het ontwerp van herziening van het gewestplan tijdens zijn zitting van 11 april 2025; dat dit advies werd overgemaakt op 15 april 2025, zijnde binnen de vereiste termijn gelet op het feit dat het openbaar onderzoek werd afgesloten op 19 maart 2025; dat dit advies als volgt luidt:

" De Gemeenteraad,

[...]

Met 18 stemmen voor, 2 tegen en 1 onthouding ;

SLUIT het openbaar onderzoek en neemt kennis van de klachten;

BRENGT een gunstig advies uit over bovengenoemd project onder de volgende voorwaarden:

- Lhoist zal een afbouwplan voor het bedrijf invoeren om te zorgen voor de herplaatsing van het personeel en de landschappelijke inpassing van het terrein aan het einde van de operatie in verband met deze uitbreiding;

- Er zal aanvullend hydrogeologisch onderzoek worden uitgevoerd om veranderingen in de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater in de Boverie aquifer te beoordelen, namelijk:

- het boren, zodra de herziening van het gewestplan is goedgekeurd, van ten minste 3 nieuwe piëzometers stroomopwaarts van het uitbreidingsproject (rechts van de lenzen van Arche en Lion) om de piëzometrische niveaus van de grondwaterspiegel ten opzichte van de geplande bodem van de toekomstige put te controleren en te beoordelen, met name tijdens perioden van hoogwater);

- een bijgewerkte, gedetailleerde en continue piëzometrische karakterisering (zo snel mogelijk gestart om een voldoende lange periode tussen nu en de vergunningsaanvraag te overbruggen) om piëzometrische kronieken en hoog- en laagwaterpiëzometrische kaarten op te stellen van de 3 bovenvermelde piëzometers en van alle bestaande piëzometers rond de geplande uitbreiding en in het verlengde van de huidige steengroeve (kader gelegen in het watervoerende pakket waarop de steengroeve betrekking heeft en dat door de Source de Tridaine wordt geëxploiteerd);

- een kwantificering van de mogelijke impact van progressieve ontmanteling op het uitbreidingsproject van de groeve voor elke exploitatiefase van de afzetting (rekening houdend met de configuratie van de huidige groeve op de aanvulling van het grondwater, de reactie van het grondwater, met name bij de Source de Tridaine, het debiet van deze laatste, enz.);

- een meer gedetailleerde analyse van operationele strategieën en processen (rekening houdend met nieuw aangevraagde en geboorde piëzometers en de resultaten van bijgewerkte piëzometrische monitoring);

- aanpassing van de exploitatiescenario's (scenario's die mogelijk verduidelijkt of aangepast moeten worden aan de gemeten piëzometrie, (scenario's die vergezeld zouden gaan van plannen en doorsneden die de hoogteniveaus illustreren - zowel voor de huidige put als voor de uitgebreide put);

- Behoud van het bosgebied (bois du Fal'hi) aan de noordwestelijke rand door een bufferstrook van minstens 10 m aan te houden tussen het bosgebied en de steengroeve;

- Lhoist zal een aanvraag indienen voor de opnemings van een bosgebied van 13,9 ha en een landbouwgebied van 3,3 ha in het noordwestelijke deel van het gebied van aanhorigheden van ontginningen van het huidige gewestplan;

- De aanbevelingen van het MER ten gunste van biodiversiteit implementeren;

- De vernietiging van het kalkgrasland aan de zuidwestelijke rand van de uitbreidingsaanvraag (ongeveer 2,5 ha) compenseren door ten minste een gelijkwaardig gebied met een soortgelijke habitat te creëren (zie Bio-03 hieronder);

- Het Departement Natuur en Bossen (DNF) en het Departement Onderzoek naar het natuurlijk en landbouwmilieu (DEMNA) zullen betrokken zijn bij de restauratie/creatie van dit kalkgrasland;

- De openliggingswerken die nodig zijn om de werkzaamheden in het uitbreidingsgebied te versnellen, worden uitgevoerd buiten de broed- en nestperiode van de avifauna (en worden daarom niet eenvoudigweg op vaste data - 1 maart/31 augustus - in de tijd afgebakend);

- De haag langs de Rue Louis Banneux, langs de uitbreiding (ongeveer 150 meter lang), zal behouden blijven en uitgebreid worden langs het zuidelijke deel van de omtrek (over minstens 150 meter) met een mengsel van minstens 5 inheemse loofboomsoorten;

- Tijdens de bloeiperiode van de bijenorchis zal een botanisch onderzoek worden uitgevoerd om de aanwezigheid van de plant te bevestigen en, indien nodig, een aanvraag voor een afwijking en de vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsmaatregelen te plannen;

- Het toekomstig ontginningsgebied zal een minimale bufferstrook van 10 meter "zonder landbouw" langs het bosgebied omvatten (aan de noordwestelijke rand van het perceel);

- DNF en DEMNA zullen ook betrokken zijn bij besprekingen over de herontwikkeling van het perceel aan het einde van de verschillende exploitatiefasen (afhankelijk van de uiteindelijk gekozen zonering en fasering).

- Ervoor zorgen dat het verlies van bruikbare landbouwgrond niet leidt tot een verlies van levensvatbaarheid van het landbouwbedrijf dat rechtstreeks door de herziening wordt getroffen;

- Voldoen aan de aanbevelingen van SPW - ARNE over risicobeheer (pagina 16 van het advies);

Overwegende dat de Gemeenteraad van Marche-en-Famenne tijdens zijn vergadering van 5 mei 2025 kennis heeft genomen van het ongunstige advies van het Gemeentecollege dat op 28 april 2025 is uitgebracht, d.w.z. buiten de vereiste termijn aangezien het openbaar onderzoek op 19 maart 2025 is afgesloten; dat het advies van de Gemeenteraad van Marche-en-Famenne bijgevolg als gunstig wordt beschouwd;

Advies van de Beleidsgroepen "Ruimtelijke Ordening" en "Leefmilieu";

Overwegende dat de adviezen van de Beleidsgroepen "Ruimtelijke Ordening" en "Leefmilieu" gevraagd werden op 15 mei 2025;

Overwegende dat de Beleidsgroep "Ruimtelijke Ordening" op 16 juni 2025 een gunstig advies heeft uitgebracht; dat dit advies dezelfde dag werd overgemaakt, dus binnen de vereiste termijn; dat de motieven van dit advies als volgt luiden:

Advies over de kwaliteit van het milieueffectenrapport (MER)

De Beleidsgroep "Ruimtelijke Ordening" is van mening dat het de informatie bevat die nodig is voor de besluitvorming.

Advies over het ontwerp tot herziening van het gewestplan

De Beleidsgroep "Ruimtelijke Ordening" brengt een gunstig advies uit over het ontwerp van herziening van het gewestplan van DINANT-CINEY-ROCHÉFORT met het oog op de opnemings van een ontginningsgebied dat na de exploitatie een natuurgebied wordt in ROCHEFORT..

In zijn adviezen van 16/07/2021 en 10/02/2023 wees de Beleidsgroep erop dat de toegankelijke reserves in het huidige ontginningsgebied uitgeput waren, waardoor verdere exploitatie op korte termijn beperkt was. De Beleidsgroep merkte ook op dat het gewestplan dringend moet worden herzien om toegang te krijgen tot een reserve van afzettingen en de toekomst van de activiteit op lange termijn te verzekeren. Uit de hoorzitting kwam naar voren dat deze urgentie relevanter is dan ooit, nu het einde van de exploitatie zonder herziening wordt geschat op 2029.

De Beleidsgroep wijst erop dat de variant die wordt voorgesteld in het milieueffectrapport (MER) het mogelijk maakt om de reikwijdte van de operatie en dus de duur ervan te vergroten. Anderzijds merkt de Beleidsgroep op dat deze variant tot gevolg heeft dat de mijnactiviteit dicht bij het dorp Humain, het radioastronomiestation en een deel van het reservaat komt te liggen en wordt uitgebreid tot een andere gemeente. Bijgevolg moeten voor de uitvoering van deze variant geologische en hydrogeologische analyses worden uitgevoerd, evenals analyses van de mogelijke gevolgen voor de activiteiten van het radioastronomiestation. De Beleidsgroep is van mening dat de tijd die nodig is om deze studies uit te voeren niet verenigbaar is met de eisen die worden gesteld aan de depositoreserves op korte termijn die nodig zijn om de kalkproductie-installatie in On-Jemelle in bedrijf te houden. Hij begrijpt dan ook dat deze specifieke situatie rechtvaardigt dat er geen rekening is gehouden met de variant die in het MER wordt voorgesteld.

In deze context heeft de Beleidsgroep ook begrepen dat het voorstel van het MER om een bosgebied van 17,2 ha en een deel in een landbouwzone in te te schrijven ter vervanging van het gebied van aanhorigheden van ontginningen op de noordwestelijke strook van de huidige boerderij niet is overgenomen. Bovendien wijst zij erop dat deze aanbeveling leidt tot de overdracht van een zone bestemd voor stedelijke ontwikkeling naar een zone niet bestemd voor stedelijke ontwikkeling, terwijl het planherzieningsproject geen compensatie vereist in toepassing van artikel D.II.45, § 3, van het Wetboek. In dit geval heeft de voorgestelde wijziging van de bestemming tot doel een feitelijke situatie in overeenstemming te brengen met een juridische situatie. Zij is van mening dat het geen zin heeft om deze wijziging door te voeren en dat deze gebieden behouden moeten blijven voor de planologische compensatie die wettelijk vereist is voor toekomstige projecten. ";

Overwegende dat de Beleidsgroep "Leefmilieu" op 25 juni 2025 een gunstig advies heeft uitgebracht; dat dit advies op dezelfde dag werd overgemaakt, dus binnen de vereiste termijn; dat de motieven van dit advies als volgt luiden:

Advies over het milieueffectenrapport (MER)

De Beleidsgroep prijst de kwaliteit en grondigheid van de hydrogeologische analyse en de daaruit voortvloeiende afzettingberekeningen.

Advies over het ontwerp tot herziening van het gewestplan

De Beleidsgroep "Leefmilieu" heeft een gunstig advies uitgebracht over de milieugeschiktheid van het ontwerp tot herziening van het gewestplan DINANT-CINEY-ROCHEFORT met het oog op de opnemings van een ontginningsgebied (dat aan het einde van de exploitatie een natuurgebied zal worden) als uitbreiding van de steengroeve Boverie in ROCHEFORT, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de volgende opmerkingen.

Het ondersteunt de doelstellingen van de herziening, die erop gericht zijn de steengroeveactiviteit uit te breiden door toegang te verlenen tot de afzetting in het noordoosten.

Wat betreft de watervoorraden in de Tridaine galerij, die drinkwater levert aan de Abdij St-Rémy (bieren van Rochefort) en de stad Rochefort, merkt de Beleidsgroep op dat het MER een gedetailleerd onderzoek heeft uitgevoerd naar de piëzometrische niveaus van het waterpeil. Zo bepaalde hij de afmetingen van de putbodemp die in de uitbreiding (inclusief in de afbakingsvariant) in acht moesten worden genomen om te allen tijde boven de grondwaterspiegel te blijven, ontwatering te voorkomen en de kwantiteit en kwaliteit van de watervoorraden te behouden. Hij concludeert ook dat de grondwateraanvulling zal worden versneld door de putuitbreiding.

Op het gebied van biodiversiteit steunt de Beleidsgroep de verzachtende- en compensatiemaatregelen die door het MER worden voorgesteld. Deze omvatten het onderhoud en de uitbreiding van de haag in de rue Louis Banneux en het herstel van een kalkgrasland van 2 hectare.

Hoewel de Beleidsgroep van mening is dat de in het MER geanalyseerde voorgestelde variant, die erin bestaat het ontginningsgebied uit te breiden tot buiten de aanvankelijk in het BWR van 08/03/2022 voorgestelde omtrek, relevant is, merkt hij op dat daarvoor analyses moeten worden uitgevoerd van zowel de geologische en hydrogeologische aspecten als van de mogelijke gevolgen voor de activiteiten van het radioastronomiestation, die in de tijd niet verenigbaar zijn met de behoeften op korte termijn aan reserves van afzettingen die nodig zijn om de kalkproductie-eenheid van On-Jemelle in bedrijf te houden. Hij begrijpt dan ook dat deze specifieke situatie rechtvaardigt dat er geen rekening is gehouden met de variant die in het MER wordt voorgesteld.

Net als de auteur van de studie vindt de Beleidsgroep het gepast om een bosgebied van 13,9 ha en een landbouwgebied van 3,3 ha op te nemen ter vervanging van het gebied van aanhorigheden van ontginningen op de noordwestelijke strook van de huidige exploitatie. Naar aanleiding van de informatie die tijdens het bezoek ter plaatse is verstrekt, constateert de Beleidsgroep dat de aanvrager de morele toezeggingen die hij tientallen jaren geleden heeft gedaan, in regelgeving heeft omgezet, waardoor dit gebied definitief wordt beschermd tegen toekomstige exploitatie. Daarnaast wijst de Beleidsgroep op de hoge biologische kwaliteit van dit bosgebied, aangezien het geclassificeerd is als subnatuurlijk bos. ";

Antwoord op de bezwaren uit het openbaar onderzoek

Overwegende dat op de bezwaren uit het openbaar onderzoek als volgt wordt geantwoord:

1. Het economische aspect

Overwegende dat de Lhoist Groep een van de grootste kalkproducenten ter wereld is en in meer dan 25 landen actief is; dat de steengroeve van La Boverie een essentiële schakel is in de Belgische productieketen van de Groep en uitsluitend de kalkovens van de On-fabriek bevoorraadt; dat volgens het milieueffectrapport de volledige kalkproductie van de Lhoist Groep in België sinds juni 2020 uitsluitend op de On-site plaatsvindt;

Overwegende dat de kalkstenen die op de site van La Boverie worden gewonnen, zich onderscheiden door hun hoge chemische zuiverheid en laag zwavelgehalte, waardoor ze voldoen aan de strenge eisen van historische klanten, met name in de staalindustrie; dat deze zuivere kalkstenen tussen 2018 en 2022 ongeveer 66% van de productie vertegenwoordigen, terwijl onzuivere kalkstenen (25% van de productie) worden teruggewonnen in de vorm van aggregaten voor de weg- en waterbouw;

Overwegende dat, volgens de studie van het Earth and Life Institute (ELI) van de Université catholique de Louvain (UCL) die in het basisdossier en het milieueffectrapport wordt vermeld, de kalk die uit de Boverie-kalksteen wordt geproduceerd, in een groot aantal sectoren wordt gebruikt, zoals de ijzer- en staalindustrie, de metallurgie, de chemische industrie, de levensmiddelenindustrie, de farmaceutische industrie, de landbouw, het leefmilieu, de bouw, de wegenbouw en de civiele techniek;

Overwegende dat, in termen van volumes van producten uit de steengroeve, de staalindustrie een groot deel kalk (27,96%) en kalksteen (14,46%) absorbeert, terwijl de civiele techniek 43,31% van de aggregaten verbruikt; dat de andere betrokken sectoren het leefmilieu, de chemische industrie, de bouw, de landbouw en de metallurgie voor gebakken producten zijn;

Overwegende dat een opmerking tijdens het openbaar onderzoek verwijst naar de achteruitgang van kalk in Europa; dat de Europese kalkmarkt weliswaar tegenstrijdige tendensen vertoont, met name een achteruitgang in het ijzer- en staalsegment, maar dat de gegevens in het milieueffectrapport wijzen op een groeiende vraag in zich ontwikkelende sectoren zoals het milieu (waterbehandeling), de landbouw en de bouw (renovatie van oude gebouwen); dat de On-fabriek beter standhoudt dan het Europese gemiddelde in het ijzer- en staalsegment en een aanzienlijke groei noteert in de opkomende markten; dat België slechts twee kalkproducenten telt en dat het behoud van de lokale activiteit het mogelijk maakt om aan de regionale vraag te voldoen en tegelijk een monopoliesituatie te vermijden en het duurzame gebruik van de kalkvoorraden te garanderen;

Overwegende dat de stopzetting van de activiteit in de steengroeve van La Boverie automatisch zou leiden tot de sluiting van de On-fabriek; dat de huidige reserves het niet mogelijk maken de activiteit na 2029 voort te zetten; dat de vertraging van het productietempo in de steengroeve van La Boverie in 2020 en 2023 van deze beperking getuigt, in afwachting van de vergunning voor de gevraagde verlenging ;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt benadrukt dat de sluiting van de steengroeve, indien het gewestplan niet wordt herzien, zou leiden tot een aanzienlijke vermindering van de productiecapaciteit van hoogwaardig kalksteen in de regio; dat een dergelijke situatie zou leiden tot een stijging van de prijzen, met negatieve gevolgen voor het concurrentievermogen van de verwerkende bedrijven en de eindafnemers;

Overwegende dat de analyse van ELI aantoont dat kalk een goedkoop materiaal is, zonder echt substituu, vanwege de zeer brede toepassingsmogelijkheden; dat een vermindering van de productie de klanten zou dwingen zich te bevoorraden bij verder weg gelegen producenten, waardoor de kosten zouden stijgen en de milieuvervuiling zou toenemen;

Overwegende dat de technische kenmerken van kalk, in combinatie met de waarde van de lading en de transportmethoden, het leveringsgebied beperken tot een regionaal of interregionaal bekken, over het algemeen binnen een straal van 250 km van het ontginningsgebied;

Overwegende dat de langetermijnvooruitzichten wijzen op een groeiende vraag naar kalk in de milieu- (rookgasontzwaveling, afvalwaterbehandeling), landbouw- en bouwsector, in lijn met de Europese strategieën om vervuiling tegen te gaan en infrastructuur en huisvesting te moderniseren;

Overwegende dat in het milieueffectrapport staat dat geen enkele andere steengroeve binnen een straal van 20 km van de On-fabriek een afzetting exploiteert met kenmerken die vergelijkbaar zijn met die van La Boverie; dat het transport van ruwe slak over een afstand van 20 km de transportkosten met bijna 190% verhoogt;

Overwegende dat de actieve steengroeve in Marche-les-Dames dolomiet levert aan de fabriek van Lhoist Hermalle en andere klanten; dat deze te ver verwijderd is van de On-fabriek in Jemelle;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt gesteld dat de kwaliteit van de uit de steengroeve van Aigremont ontgonnen producten niet zou voldoen aan de eisen van de klanten uit de staalindustrie die momenteel worden bediend met producten uit de steengroeve van La Boverie;

Overwegende dat de analyse van ELI verschillende Belgische steengroeven aanwijst die kalksteen en/of te roosten gesteente kunnen ontginnen ter vervanging van de bevoorrading van de On-fabriek (Carmeuse-groepen, Florennes-kalksteen, enz.); dat deze steengroeven echter afzonderlijk niet over de nodige ontginningscapaciteit beschikken om in de behoeften van de On-fabriek te voorzien en dat een gecombineerde bevoorrading grote moeilijkheden zou opleveren op het vlak van kwaliteit, betrouwbaarheid, bevoorradingskwaliteit en productiezekerheid; dat bovendien een bevoorrading via de Carmeuse-groep een situatie van sterke marktconcentratie zou creëren, die schadelijk zou zijn voor de mededinging en de kostenbeheersing van de Lhoist-groep;

Overwegende dat leveringen uit buitenlandse steengroeven van de Lhoist-groep dezelfde nadelen zouden hebben op het gebied van transport, versneld verbruik van hulpbronnen en onzekerheid in verband met de bereidheid van buitenlandse overheden om de exploitatie van afzettingen ten gunste van België toe te staan;

Overwegende dat, volgens de ELI-studie, een gediversifieerde bevoorradingsstrategie economisch niet haalbaar is, meer hinder en vervuiling zou veroorzaken, het concurrentievermogen van de groep Lhoist zou verminderen en de kwestie van de toegang tot de Waalse ondergrond alleen maar zou uitstellen;

Overwegende dat er bijgevolg redelijkerwijs geen alternatief bevoorradingsscenario kan worden aangenomen om de steengroeve van La Boverie te vervangen;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat de brouwerijactiviteit van de abdij Notre-Dame de Saint-Remy, de radioastronomieactiviteit en de watervoorziening van de dorpen Havrenne en Humain geen hinder zouden ondervinden van de uitbreiding van de steengroeve van La Boverie; dat de bestemming na gebruik voorziet in de omvorming tot natuurgebied; dat de landbouwpercelen die voor de teelt worden gebruikt en die in het gewestplan een ontginningsgebied worden, 0,17% van de totale landbouwgrond in de stad Rochefort vertegenwoordigen; dat uit de analyse van de behoeften door de auteur van de studie blijkt dat er een reële vraag naar kalk is, waarvoor geen technisch en economisch gelijkwaardig substituut bestaat;

2. Tewerkstelling

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat het productietempo van de huidige steengroeve geleidelijk is verlaagd, eerst in 2020 en vervolgens in april 2023, om de levensduur van de afzetting te verlengen tot 2029 en zo eventuele vertragingen bij het verlenen van toestemming voor de aangevraagde verlenging te compenseren;

Overwegende dat de kwestie van het interne beheer van de Lhoist-groep en het behoud van de werkgelegenheid binnen deze groep niet binnen de werkingssfeer van de huidige procedure tot herziening van het gewestplan valt; dat het voornemen om de exploitatie van de thans toegestane afzetting tot 2029 te verlengen en het verzoek om verlenging, doordat zij de voortzetting van de activiteit beogen, niettemin van dien aard zijn dat zij bijdragen tot het behoud van de werkgelegenheid ;

Overwegende dat het aantal door de steengroeve gecreëerde directe banen identiek wordt geraamd in het ministerieel besluit van 8 maart 2022 en in het milieueffectrapport, namelijk op ongeveer honderd ; dat het verschil betrekking heeft op de raming van de indirecte arbeidsplaatsen, die in het ministerieel besluit tot goedkeuring van het herzieningsontwerp op basis van de in het aanvraagdossier voor de herziening van het gewestplan verstrekte gegevens op 130 worden geraamd en in het milieueffectrapport op 200, op basis van de hypothese dat één directe arbeidsplaats in de steengroeve twee indirecte arbeidsplaatsen genereert; er zij dus aan herinnerd dat de cijfers betreffende de indirecte arbeidsplaatsen moeten worden beschouwd als ramingen die dienen om de orde van grootte van de economische gevolgen te illustreren, zonder het bij voornoemde besluit vastgestelde ontwerpplan of het milieueffectrapport in twiifel te trekken;

3. klimaat, luchtkwaliteit en stof

Overwegende dat verschillende klachten betrekking hebben op de impact van de activiteit van de On-fabriek, alsook op mogelijke toekomstige hinder van activiteiten op het terrein van de uitbreiding van de steengroeve met betrekking tot de omgevingsvergunning; dat deze twee punten niet binnen het kader van de huidige herziening van het gewestplan vallen;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport opmerkt dat de locatie van bepaalde stofbronnen (mijnbouw, boren, laden van steen, transport over verlengde wegen) 200 tot 500 meter naar het noordoosten zal worden verplaatst, namelijk naar het dorp Humain en het radioastronomiestation;

Overwegende dat de volledige uitbreiding over een periode van 2 tot 3 jaar zal worden opgelegd; dat de auteur van de studie met betrekking tot deze periode verschillende aanbevelingen heeft gedaan om het risico op stofverspreiding en de overlast voor de omwonenden te beperken (beperking van de snelheid van de machines, vermijden van het afdekken tijdens zeer droge en winderige periodes om stofverspreiding te beperken en voorzien in bijkomende besproeiingsmaatregelen indien het afdekken tijdens deze periodes gebeurt); op het niveau van de vergunning zal de milieueffectenstudie deze kwestie in detail analyseren en specifieke aanbevelingen doen;

Overwegende dat, in de exploitatiefase, de auteur van de studie, via de resultaten van een meetcampagne uitgevoerd door het ISSeP tussen 2022 en 2023 in de omgeving van de steengroeve, vaststelt dat de metingen van sedimenteerbaar stof lager zijn dan de reglementaire waarden in de bestaande situatie; dat de niveaus van zware metalen die worden aangetroffen in atmosferische afzettingen ook als laag worden geclassificeerd volgens de ISSeP-classificatie; dat, gezien het feit dat de geplande uitbreiding dezelfde ontginningsprocessen met zich meebrengt, is het niet waarschijnlijk dat er significante stofontwikkeling in de omgeving van de locatie zal optreden, met inbegrip van zwevend stof, op voorwaarde dat de huidige praktijken op de locatie worden gerespecteerd;

Overwegende dat de exploitant van de steengroeve een Plan voor de Beperking van de Diffuse Emissies (PRED) heeft opgesteld, dat wordt opgelegd door de in december 2019 afgegeven milieuvergunning en betrekking heeft op de belangrijkste bronnen van diffuse deeltjesemissies die verband houden met de activiteit van de On-installatie, d.w.z. de behandeling van fijne producten, en met de ontginningsactiviteit, d.w.z. boren, springen, verkeerspaden, laden van stenen en de opslagruimte voor ontginningsafval ; dat het rapport over de milieu-impact aanbeveelt om door te gaan met de monitoring die is gestart in het kader van de sectorovereenkomst (AdBII) door deel te nemen aan koolstofovereenkomsten en geleidelijk de meest vervuulende apparatuur te vervangen;

Overwegende dat, met betrekking tot het effect van stofemissies op het radioastronomiestation, de auteur van de studie concludeert dat het onwaarschijnlijk is dat de optische oppervlakken significant worden aangetast door de stofbronnen die verband houden met de uitbreiding van de steengroeve; dat de auteur van de studie geen specifieke aanbeveling doet;

Overwegende dat, wat de toename van de CO₂-emissies in verband met steengroeve-activiteiten betreft, dient te worden opgemerkt dat het behoud van de ontginningsactiviteit binnen de steengroeve en de verdere ontwikkeling van een lokale afzetting gunstig zijn, omdat de stopzetting van de steengroeve noodzakelijkerwijs zou leiden tot uitstel van de vraag naar rotsen afkomstig uit verder gelegen groeven of ingevoerd uit derde landen; dat deze situatie zou leiden tot een toename van de CO₂-emissies in verband met het vervoer van materialen;

Overwegende dat de mogelijke gevolgen voor het milieu van de activiteiten die zullen worden ontwikkeld in het nieuwe ontginningsgebied niet kunnen worden beoordeeld op de schaal van het gewestplan: dat dit een kwestie is voor het onderzoek van de vergunningsaanvraag die zal worden ingediend om de ontginning uit te voeren; dat het vervolgens aan de overheid is om te beslissen over de maatregelen die moeten worden uitgevoerd om deze gevolgen te vermijden, te verminderen en, voor zover mogelijk, te compenseren op basis van de conclusies van de effectbeoordeling die in dit kader zal moeten worden uitgevoerd;

Overwegende dat het ontginningsgebied met name een isolatieomtrek of -voorziening moet bevatten, overeenkomstig de artikelen D.II.28, lid 3, en D.II.41, § 1er, lid 2, van het Wetboek, waarvan de kenmerken in de toekomstige vergunning zullen worden vastgesteld; dat deze isolatievoorziening het mogelijk zal maken de hinder, met inbegrip van de hinder voor de gezondheid, ten gevolge van de emissie van stof en deeltjes in de lucht te verminderen;

Overwegende dat de specifieke kenmerken van de steengroeve en verschillende technische en economische criteria verklaren waarom de klanten van de aanvrager in Nederland en het Groothertogdom Luxemburg zich bij de steengroeve La Boverie bevoorraden en niet bij dichterbij gelegen steengroeven; dat deze analyse niet valt onder de onderhavige herziening van het gewestplan, maar veeleer onder een marktanalyse van vraag en aanbod voor elke klant van de aanvrager;

Overwegende dat in het milieueffectrapport de mogelijke gevolgen van het project voor de volksgezondheid zijn geanalyseerd, rekening houdend met de geldende normen; dat de geraadpleegde instanties, gelet op hun specifieke verantwoordelijkheid voor het leefmilieu in de zin van artikel 6, lid 3, van Richtlijn 2001/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's, de kwaliteit van het milieueffectrapport hebben benadrukt; dat de bevoegde instantie zich bijgevolg kan baseren op de conclusies en aanbevelingen van de auteur van de studies bij het onderzoek van de herziening van het gewestplan;

4. Archeologisch erfgoed, gebouwen en leefomgeving

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt opgemerkt dat de voorgestelde herziening van het gewestplan niet is gelegen binnen een gebied dat is opgenomen op de Waalse archeologische kaart; dat de voorgestelde herziening van het gewestplan bijgevolg geen invloed zal hebben op het archeologisch erfgoed; dat het aan de effectbeoordeling die in de fase van de vergunningsaanvraag zal worden uitgevoerd, zal zijn om dit punt indien nodig grondiger te onderzoeken;

Overwegende dat het milieueffectrapport de gebouwen en woningen heeft geïdentificeerd die zich het dichtst bij de steengroeve bevinden; overwegende dat de dichtstbijzijnde bewoner zich in de rue du Gerny bevindt, op 670 m van de uitbreiding;

Overwegende dat, met betrekking tot de aanzienlijke toename van de overlast die door de omwonenden naar voren wordt gebracht, de auteur van de studie aanbevelingen doet om de trillings- en geluidseffecten van explosies te beperken; hij beveelt met name aan om een minimumafstand van 41m/√kg in acht te nemen, de wet van Chapot te gebruiken om de maximale eenheidsbelasting te berekenen en regelmatig controles uit te voeren om de parameters te verfijnen; dat, wat lawaai betreft, de veranderingen in de geluidsimpact gunstig zijn voor de abdij, vergelijkbaar voor de omgeving van Havrenne, licht toenemend voor het dorp Humain en meer uitgesproken voor het radioastronomiestation, terwijl ze onder de reglementaire drempels blijven; dat de geluidsoverlast van het afvuren beperkt is door de lage frequentie ervan en dat er geen bijkomende impact wordt verwacht van het vrachtvervoer;

Overwegende dat de exploitant na het verlenen van de vergunning voor de verlenging wil terugkeren naar een ontginningspercentage dat vergelijkbaar is met dat van 2020-2022; dat het vrachtvervoer bijgevolg vergelijkbaar zal blijven met de periode 2020-2022;

Overwegende dat, wat het radioastronomiestation betreft, de drie wetenschappelijke instellingen in hun advies na raadpleging over het milieueffectrapport van 28 augustus 2024 en in hun brief verzonden tijdens het openbaar onderzoek van 12 maart 2025, erop wijzen dat het project voor de uitbreiding van de steengroeve a priori geen probleem van verenigbaarheid vormt met de wetenschappelijke activiteiten van het station; dat de uitvoering van de aanbevelingen in het milieueffectrapport om bepaalde effecten op het gebied van trillingen of lawaai van het radioastronomiestation te beperken, echter niet onder het gewestplan valt, maar onder toekomstige vergunningen;

Overwegende dat, wat de vrees van bepaalde bezwaarindieners voor het verlies van waarde van hun onroerend goed betreft, dit aspect niet binnen de werkingssfeer van het gewestplan valt, maar binnen die van de uitvoering ervan; dat het in het stadium van de vergunningsaanvraag is dat de milieueffectstudie de nodige informatie verschaft over de gevolgen voor de materiële activa en dat aldus maatregelen kunnen worden vastgesteld om deze te vermijden, te verminderen en eventueel te compenseren;

Overwegende dat deze maatregelen kunnen bestaan uit het vaststellen van de omtrek waarbinnen een inventarisatie van gebouwen moet worden uitgevoerd; dat bij het vaststellen van deze omtrek rekening kan worden gehouden met alle parameters die storingen in gebouwen en infrastructuur kunnen veroorzaken, zoals trillingen die verband houden met explosies; dat ook regelmatige metingen op vastgestelde locaties kunnen worden opgelegd, afhankelijk van de kenmerken van de locatie;

Overwegende dat de waarde van de onroerende goederen ook op lange termijn moet worden bekeken; dat het ontginningsgebied na afloop van de exploitatie een natuurgebied zal worden, wat geen waardeverlies van de nabijgelegen onroerende goederen met zich mee zal brengen;

Overwegende dat de auteur van de studies rekening heeft gehouden met de gevolgen van het project voor het milieu en aanbevelingen heeft gedaan om eventuele negatieve gevolgen te voorkomen, te verminderen of te compenseren; dat de kwaliteit van het rapport in elke fase ook is gecontroleerd door de Beleidsgroepen "Ruimtelijke Ordening" en "Leefmilieu"; dat het milieueffectrapport dus is opgesteld in het kader van de Waalse wetgeving inzake de beoordeling van de gevolgen van plannen voor het milieu en rekening houdt met de verschillende Europese richtlijnen zoals omgezet in Waals recht;

Overwegende dat de opmerking over de toestand van het milieu in België en wereldwijd buiten het bestek van de huidige herziening van het gewestplan valt, werden de gevolgen van de herziening in haar referentiecontext (lokaal en regionaal) geanalyseerd;

5. Landbouwactiviteit

Overwegende dat het op 8 maart 2022 goedgekeurde ontwerp van herziening van het gewestplan voorziet in de opname van een ontginningsgebied van 14,61 ha ten koste van een landbouwgebied;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan betrekking heeft op twee landbouwpercelen met een totale oppervlakte van 12,28 ha en een braakliggend terrein voor de rest;

Overwegende dat deze percelen, die volgens het anonieme landbouwperceel voor graangewassen worden gebruikt, ongeveer 0,17% van de landbouwgrond in de stad Rochefort vertegenwoordigen, die op 1er januari 2022 op 7 136 ha wordt geschat; dat in het milieueffectrapport wordt benadrukt dat de betrokken bodems van middelmatige tot gemiddelde landbouwkwaliteit zijn, met een geringe dikte van de openligging;

Overwegende dat het braakliggende terrein geïntegreerd is in de steengroeve en van de landbouwgrond gescheiden is door een hek; dat het begrensd wordt door een doodlopend intern pad dat gebruikt wordt door voertuigen van de locatie en in het zuidoosten begrensd wordt door een heesterhaag; dat dit gebied niet beschouwd wordt als bruikbare landbouwgrond;

Overwegende dat het milieueffectrapport geen significante gevolgen voor het nuttig landbouwgebied van de gemeente vaststelt;

Overwegende dat het ontwerpplan tot doel heeft economische activiteiten te verzoenen met het behoud van het agrarisch gebruik, met inachtneming van het territoriale evenwicht;

Overwegende dat het milieueffectrapport geen alternatieve locatie heeft aangewezen die beter of op gelijkwaardige wijze aan de locatiecriteriën voldoet dan het ontwerpplan;

Overwegende dat de twee landbouwpercelen eigendom zijn van de S.A. Lhoist Industrie en het voorwerp uitmaken van een pachtovereenkomst met een landbouwersfamilie, die de gronden onderverhuurt aan andere landbouwers wier boerderijen zich in de stad Rochefort bevinden; dat de vervroegde beëindiging van de pachtovereenkomst in 2020 is meegedeeld, met ingang van 1 januari 2025, onder voorbehoud van het verkrijgen van de nodige vergunningen; dat de betrokken landbouwers tijdig op de hoogte zijn gebracht om hun activiteiten aan te passen en hen in staat te stellen de continuïteit van hun landbouwbedrijven te bewaren;

Overwegende dat de S.A. Lhoist Industrie regelmatig landbouwgrond ter beschikking stelt van plaatselijke landbouwers en voornemens is de betrokken landbouwer andere grond aan te bieden door het einde van de pachtovereenkomst aan te melden zodra deze beschikbaar komt;

Overwegende dat in het milieueffectrapport ook een afbakingsvariant wordt voorgesteld gericht op de opnemings van een bosgebied van 13,8 ha en een landbouwgebied van 3,2 ha in het noordwestelijke deel van het huidige gebied van aanhorigheden van ontginningen; dat deze aanbeveling bijzonder opportuun is met het oog op het landschap en de bescherming van de biodiversiteit;

Overwegende dat de gemeenteraad van Rochefort, de Beleidsgroep "Leefmilieu" en SPW ARNE voorstander zijn van deze variant; dat de aanvrager ook zijn belofte heeft herhaald om dit deel van de beboste heuvel niet te exploiteren; dat deze wijziging van de omtrek ook tegemoetkomt aan verschillende klachten die tijdens het openbaar onderzoek zijn geuit;

Overwegende dat de twee betrokken percelen, die bestemd zijn om landbouwgebieden te worden, momenteel voor begrazing worden gebruikt; dat het, om de gevolgen voor de landbouw verder te beperken, passend is het ontwerpplan dienovereenkomstig aan te passen; dat deze aanpassing het planologische verlies van landbouwgebied in verband met de opname van het ontginningsgebied voor de uitbreiding van de steengroeve van La Boverie tot 11,4 ha beperkt;

6. Water

a. Grondwater en de Tridaine-bron

Overwegende dat de huidige activiteiten hebben geresulteerd in een geleidelijke vermindering van het onverzadigd gebied over ongeveer 52% van het ontginningsgebied van de afzetting en dat de uitvoering van de geplande uitbreiding zal resulteren in een verdere geleidelijke vermindering van 8%, op basis van exploitatieomstandigheden die vergelijkbaar zijn met die op de huidige locatie;

Overwegende dat de uitbreiding zodanig zal worden uitgevoerd dat de putbodem op een hoger niveau wordt gehouden dan dat van de huidige put, om interactie met de grondwaterspiegel te voorkomen;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport vermeldt dat de kwaliteit van het water van de Tridaine regelmatig wordt gecontroleerd, dat de parameters constant blijven en dat er sinds 1956 geen verontreiniging is vastgesteld; dat de auteur van de studies aanbeveelt om de tweemaandelijks controle van de waterkwaliteit, die sinds 2017 wordt uitgevoerd door de groep Lhoist, rechts van de Tridaine-galerij te handhaven;

Overwegende dat de auteur van de studies aanbeveelt de huidige maatregelen ter bescherming van de waterwinning van Tridaine, die aan de wettelijke verplichtingen voldoen, voort te zetten; dat hij tevens aanbeveelt de procedure te volgen die wordt gebruikt op de locatie die momenteel in bedrijf is, met betrekking tot het voorkomen van het weglekken van koolwaterstoffen op de bodem van de put;

Overwegende dat, op basis van het milieueffectrapport, de nitraatconcentraties stabiel zijn in de tijd en dat, ter hoogte van de galerij van Tridaine, de nitraatconcentraties 20 mg/l bedragen, ruim onder de maximale drinkwater-normen (50 mg/l);

Overwegende dat de auteur van de studie opmerkt dat de troebelheid van het water relatief stabiel blijft, met uitzondering van lichte tijdelijke en incidentele schommelingen ;

Overwegende dat het sulfaatgehalte van het water in het grondwater van la Boverie van nature hoog is; dat deze parameter speciaal wordt gecontroleerd vanwege het belang ervan voor de waterkwaliteit, met name voor de brouwerij van de abdij Notre-Dame de Saint-Remy;

Overwegende dat de sulfaatconcentratie zeer variabel is, zelfs in de loop van een jaar, en vooral afhangt van de circulatie van het grondwater en de formaties die worden doorkruist; dat het milieueffectrapport, waarin de conclusies van de hydrogeologische studie van Bonniver et al. (2012), stelt dat het grondwater "lijkt te worden geladen met sulfaten wanneer het uit de kalksteenlens van het Arche Lid naar de lens van het Lion Lid stroomt (...) Dit met sulfaten verrijkte water wordt vervolgens verdund door water uit de noordoostelijke zone van de Lion lens"; dat deze fluctuaties elk jaar wordt waargenomen en onder de 200 mg/l blijft;

Overwegende dat deze parameter nog steeds regelmatig wordt gecontroleerd door de groep Lhoist en door laboratoria voor de abdijbrouwerij Notre-Dame de Saint-Remy, is een continue bewaking van de waterkwaliteit gegarandeerd;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport concludeert dat de ontginningsactiviteit geen invloed heeft op de fysisch-chemische parameters van het grondwater;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport concludeert dat het uitbreidingsproject geen significante gevolgen zal hebben voor de grondwaterkwaliteit;

Overwegende dat, zoals de auteur van de studies opmerkt, "het blootleggen van het gesteente met het verwijderen van de begroeiing zal leiden tot een groter oppervlak waarover de neerslag, na het evapotranspiratieproces, direct het volume van het zogenaamde nuttige water zal vormen dat beschikbaar zal zijn voor infiltratie naar de grondwaterspiegel die de Tridaine-galerij voedt"; dat deze toename van het oppervlak dat momenteel niet is afgedekt ongeveer 15% zal bedragen, waardoor de aanvulling van de watervoerende laag zal toenemen van 3,3% tot 6,1%;

Overwegende dat de effectieve regenval rechtstreeks zal bijdragen aan een grotere oppervlakte van het grondwater, wat zal leiden tot een aanzienlijke toename van het debiet in de Tridaine-galerij;

Overwegende dat de auteur van de studie opmerkt dat *"er geen grootschalige karstverschijnselen zijn waargenomen in de groeve La Boverie of binnen de omtrek van het ontwerpplan, noch tijdens de exploitatie, noch tijdens geologische onderzoeken"*;

Overwegende dat de auteur van de studies erop wijst dat de epikarst, het oppervlaktegedeelte van de karst, *"kwelwater opvangt en tijdelijk opslaat voordat het in de diepte wordt afgevoerd. Dit gebied wordt gekenmerkt door een hoge effectieve porositeit"*; dat deze laag relatief dun is (minder dan een meter) in het geval van de groeve La Boverie; dat in deze zin de studie van Bonniver et al. (2012) de epikarst niet had opgenomen in zijn grondwaterstromingsmodel, *"omwille van zijn zeer geringe dikte en verwaarloosbare invloed op de grondwaterspiegel"*; dat met betrekking tot de onderliggende infiltratiezone, de waterstromen vrij snel zijn in het geval van de groeve;

Overwegende dat de tracertests die zijn uitgevoerd op de galerij aantonen dat de neerslag die de grondwaterspiegel aanvult niet snel aankomt op de galerij; dat dit is geïnterpreteerd als een bufferende werking van het grondwaterlichaam gekoppeld aan de hoge opslagcapaciteit van het grondwater;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport heeft geanalyseerd of toekomstige mijnbouw het mogelijk zou maken het bovenste niveau van de watervoerende laag te handhaven en dus niet te verstoren; dat alle gebruikte gegevens tot de conclusie hebben geleid dat mijnbouw op niveau de ontginning mogelijk zou maken met behoud van een veiligheidsmarge van enkele meters boven de gemeten of gemodelleerde maximale piëzometrische niveaus, waarbij de putbodem zou worden verhoogd ten opzichte van de putbodem van de bestaande locatie;

Overwegende dat de auteur van de studies aanbeveelt de piëzometrische monitoring voort te zetten; dat het advies van de SPW-ARNE van 9 september 2024 eveneens aanbeveelt de piëzometrische monitoring in tijd en ruimte uit te voeren en met name de exploitatiescenario's aan te passen om rekening te houden met de verkregen resultaten;

Overwegende dat de geraadpleegde instanties op basis van het milieueffectrapport en de gedane aanbevelingen, gelet op hun specifieke verantwoordelijkheid voor het milieu in de zin van artikel 6, lid 3, van Richtlijn 2001/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's, de conclusies niet in twijfel hebben getrokken en de kwaliteit van het milieueffectrapport hebben geprezen; dat de Beleidsgroep "Leefmilieu" de kwaliteit en de grondigheid van de uitgevoerde hydrogeologische analyse heeft geprezen; dat op basis van het milieueffectrapport het project aan het voorzorgsbeginsel voldoet en het niet in strijd is met de doelstellingen van Richtlijn 2000/60/EG betreffende de bescherming en de verbetering van de toestand van de waterlichamen;

Overwegende derhalve dat de auteur van de studies op basis van deze aanbevelingen geen watervoorzieningsproblemen voor de stad Rochefort of voor de abdij Notre-Dame de Saint-Remy vaststelt met betrekking tot de huidige exploitatie; dat de auteur van de studies geen vermindering van de doorvoer van het regenwater heeft vastgesteld die verband houdt met een mogelijke vermindering van de opslagcapaciteit van het massief; dat bijgevolg, ondanks een aanzienlijke toename van het debiet van de galerij van Tridaine, geen aanbeveling is gedaan betreffende de capaciteit van de leidingen naar de watertoren van Rochefort;

Overwegende dat het milieueffectrapport derhalve aantoont dat het ontwerpplan geen significante gevolgen heeft voor de kwaliteit of de kwantiteit van het grondwater; dat de geplande controlemaatregelen een continue monitoring van de gevoelige parameters garanderen; dat, mits rekening wordt gehouden met de verschillende aanbevelingen, de gevolgen voor de waterhuishouding niet van dien aard zijn dat het ontwerpplan in het gedrang komt ;

b. Het oppervlaktewater:

Overwegende dat, volgens het milieueffectrapport, het water de grondwaterspiegel in grotere mate zal aanvullen via infiltratie ter hoogte van de putbodem; dat deze wijziging tot gevolg zal hebben dat de hoeveelheid afvloeiend water die de Biran voedt, wordt verminderd; dat dit effect in het genoemde rapport als verwaarloosbaar wordt beschouwd op de schaal van het stroomgebied van de Biran, aangezien de oppervlakte van de deklaag in verband met het ontwerpplan overeenkomt met 0,6 % van de totale oppervlakte van het stroomgebied;

Overwegende dat de vermindering van de afvloeiing naar de Biran waarschijnlijk ook een effect zal hebben op de geconcentreerde afvloeiing, doordat de hoeveelheid water en daarmee het overstromingsrisico van de assen op de hellingen van het Gerny-plateau wordt verminderd;

Overwegende dat, tot besluit, geen enkel effect in verband met het overstromingsrisico door de auteur van de studies werd vastgesteld; dat de SPW-ARNE in haar advies van 9 september 2024 verklaart dat haar diensten *"belast met overstromingen en de controle van de kwaliteit van het oppervlaktewater geen elementen hebben geïdentificeerd die potentieel van aard zijn om zich tegen het project te verzetten"*;

Overwegende dat de auteur van de studies benadrukt dat *"wat de hydrologie betreft, de beoordeling van de gevolgen van het project voor de kwaliteit wordt beperkt door openbare gegevens, die om de 5 jaar via beheersplannen worden bijgewerkt, en door het ontbreken van een meetstation stroomafwaarts van de groeve"*; dat zij daarom aanbeveelt om in het stadium van de procedure voor de afgifte van de vergunning *"de invloed van de vermindering van de afvloeiing, veroorzaakt door het graven van de groeve, op de kwaliteit van het waterlichaam van Biran te analyseren"*;

7. Grond en ondergrond

Overwegende dat de auteur van de studies heeft aangetoond dat de voortzetting van de steengroeveactiviteit het evenwicht van de behoeften van de gemeenschap niet in gevaar zou brengen; dat de Beleidsgroepen "Ruimtelijke ordening" en "Leefmilieu" in hun respectieve adviezen van 16 juni en 25 juni 2025 de doelstellingen van de herziening, die gericht zijn op de uitbreiding van de steengroeveactiviteit, hebben goedgekeurd;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan een uitbreiding is van een gebied dat al wordt geëxploiteerd, zodat verspreiding en vermenigvuldiging van ontginningsgebieden wordt voorkomen en een optimale exploitatie van een erkende afzetting wordt gegarandeerd ;

Overwegende dat de uitbreiding van een bestaand gebied *de facto* betekent dat er geen nieuwe groeve hoeft te worden geopend op een onontgonnen terrein, wordt voldaan aan de doelstelling om het beheer van de ondergrond te sparen voor toekomstige generaties;

Overwegende dat de steengroeve van La Boverie deel uitmaakt van het geopark Famenne-Ardenne; dat een geopark een label is dat door UNESCO wordt toegekend zonder dat het echter een wettelijke beschermingsstatus verleent;

Overwegende dat de officiële website van het Geopark Famenne-Ardenne de steengroeve van La Boverie opneemt in zijn lijst van *"geologische sites"* en er een presentatiepagina aan wijdt; dat hij in het bijzonder vermeldt dat het bedrijf Lhoist in Jemelle *"een historisch referentiebedrijf in het Geoparkgebied"* is;

Overwegende dat de steengroeve van La Boverie dus volledig geïntegreerd is in het Geopark Famenne-Ardenne; dat een van de missies van dit Geopark is om "bedrijven en activiteiten te ondersteunen die de natuurlijke en menselijke hulpbronnen van het Geopark versterken, met respect voor het milieu";

Overwegende dat in het milieueffectrapport rekening is gehouden met het decreet van 1er maart 2018 met betrekking tot bodembeheer en -sanering en dat met name blijkt dat geen enkel perceel gelegen binnen de steengroeve La Boverie of binnen de omtrek van het project is opgenomen in de Databank van de Bodemtoestand (BDES) ;

Overwegende dat de exploitatie van de steengroeve La Boverie zeer weinig risico op vervuiling met zich meebrengt, aangezien de belangrijkste installaties zich in de On-fabriek bevinden, op 3 km van de locatie; dat potentiële bronnen van vervuiling binnen de locatie verband houden met machines;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt opgemerkt dat de exploitant geen melding heeft gemaakt van milieugevallen en dat bij bezoeken aan de steengroeve geen sporen van mogelijke verontreiniging zijn waargenomen;

Overwegende dat de voorzorgsmaatregelen die op de huidige locatie zijn genomen, moeten worden voortgezet op de uitbreiding en gespecificeerd tijdens de vergunningsfase;

8. Het reliëf en het landschap

Overwegende dat de groeve en de herzieningsomtrek aan de noordelijke rand van het Gerny-plateau liggen; dat dit plateau wordt gekenmerkt door brede landbouwvlakten die een open landschap vormen, onderbroken door bosjes, heggen en enkele beboste gebieden die typisch zijn voor het landschap van de Famenne;

Overwegende dat de uitbreiding van de steengroeve op een heuvelrug ligt, met vergezichten naar het noorden;

Overwegende dat de auteur van het milieueffectrapport benadrukt dat de uitvoering van het project voor de herziening van het gewestplan zal leiden tot veranderingen in het landschap, gekenmerkt door een verplaatsing van het houwfront en een verdieping van het reliëf;

Overwegende dat de impact op het landschap zich concentreert op nabije uitzichten vanuit het oosten en zuidoosten, en op verre uitzichten vanuit het noordwesten, met name vanuit het ADESA-zichtpunt (PV10), vanwege de opening in het bos die in de jaren 2000 door de exploitatie van de steengroeve is ontstaan;

Overwegende dat de verandering van de horizonlijn, die verband houdt met de voortgang van de steengroeven naar het noordoosten, in het landschap op grote schaal nauwelijks waarneembaar zal zijn, gezien het geringe hoogteverschil tussen de bestaande en de geplande bergkam (± 4 m) en het beperkte zichtbare deel van de omtrek;

Overwegende dat het nabije uitzicht vanuit het zuidoosten in grotere mate zal worden aangetast, hoewel dit beperkt blijft tot incidentele waarnemers die zich op wegen of landbouwgebieden bevinden;

Overwegende dat eraan moet worden herinnerd dat alle ontginningsgebieden en gebieden van aanhorigheden van ontginningen een isolatieperimeter of -voorziening moeten bevatten, overeenkomstig de artikelen D.II.28, lid 3, en D.II.41, § 1er, lid 2, van het Wetboek, waarvan de kenmerken in de toekomstige vergunning zullen worden vastgesteld; dat deze laatste met name tot doel heeft de door de steengroeve veroorzaakte landschappelijke effecten te verzachten;

Overwegende dat de auteur van het rapport een aantal aanbevelingen doet, namelijk de invoering van omheiningen rond de omtrek om de visuele impact te beperken, met *"aan de zuidoostelijke rand, de opnemings van een merloen in continuïteit met de bestaande (lage hoogte, teruggezet van de weg, beplant met bomen en beveiligd met een omheining van het type "Plasitor", "aan de noordoostelijke rand, de plaatsing van een omheining van het type "Plasitor", om het zicht niet af te sluiten met reliëf en/of begroeiing"* en *"aan de noordwestelijke rand, de verdichting van het bestaande bos op de helling van het plateau van Gerny, met een gediversifieerde en inheemse boomvegetatie"*;

Overwegende dat het milieueffectrapport aangeeft dat het gemeentelijk ontwikkelingsplan de huidige site van de steengroeve La Boverie als een ontginningsgebied aanduidt, met een landschappelijke begrenzing die er gedeeltelijk overheen ligt, en de gevraagde uitbreidingszone als een landbouwgebied; dat de uitbreidingsgebied bijgevolg niet gedekt is door de landschappelijke begrenzing die in het gemeentelijk ontwikkelingsplan is opgenomen;

Overwegende dat de auteur van de studies specificeert dat de omtrek van de herziening van het gewestplan geen deel uitmaakt van een gebied van landschappelijk belang; dat het in het zuiden grenst aan een gebied van landschappelijk belang dat is opgenomen in de ADESA-inventaris onder nummer 537, wat overeenkomt met het Gerny-plateau, zonder dat dit enig effect heeft;

Overwegende dat drie ADESA-zichten (PV2, PV10 en niet-geïdentificeerde PV) binnen een straal van twee kilometer rond het terrein op het terrein zijn gericht, wat een gedeeltelijke zichtbaarheid van het terrein impliceert;

Overwegende dat het ontwerpplan wordt aangepast met het oog op de herbestemming van de beboste heuvel aan de noordwestelijke rand van de ontginningsput, die momenteel in het huidige gewestplan is bestemd als gebied van aanhorigheden van ontginningen, naar gebieden die niet bestemd zijn voor stedelijke ontwikkeling;

Overwegende dat deze herbestemming gesteund wordt door de gemeenteraad van Rochefort, de SPW-ARNE, de Beleidsgroep "Leefmilieu" en verschillende brieven van het openbaar onderzoek;

Overwegende dat deze herbestemming de impact op het landschap beperkt; dat het behoud van de beboste helling het mogelijk maakt om een overgangszone te creëren tussen de steengroeveactiviteit en het dorp Havrenne; dat dit, door het behoud van elk direct zicht op de steengroeve vanuit het dorp, bijdraagt tot het behoud van de leefomgeving van de omwonenden en het beperken van de visuele hinder;

9. De sanering van het terrein na afloop van de exploitatie

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de vergunningen die momenteel van kracht zijn voor de steengroeve La Boverie voorzien in herinrichtingsmaatregelen; dat deze maatregelen zijn vastgesteld op basis van een studie die in 1996 is uitgevoerd door het Waals agentschap voor landschap en milieu (AWP+E), dat zich voornamelijk richtte op de integratie van de locatie in de omgeving; dat er geen specifieke ontwikkeling van de huidige ontginningsput is gepland;

Overwegende dat de Groep Lhoist in 2015 is toegetreden tot het project *"Leven in steengroeven"*; dat er een actieplan is opgesteld en uitgevoerd in het gebied van de huidige ontginningsput om de biodiversiteit te bevorderen, waaronder met name de aanleg van permanente "pioniergraslanden" voor amfibieën en libellen, de installatie van steenkuilen voor reptielen, de omheining van stukken pioniergrasland en de invoering van extensieve begrazing op bijna 9 ha voormalige taluds om open omgevingen te behouden die kalkgraslanden en hooilanden beschutten; dat, ook al loopt dit project in 2021 af, de exploitant zich er via een handvest toe heeft verbonden de habitats en voorzieningen die gunstig zijn voor de fauna en flora die zijn aangelegd, in stand te houden; dat een beheersplan de duurzaamheid van de ondernomen acties voor een periode van ten minste 15 jaar zal garanderen; dat in het basisdossier wordt gespecificeerd dat de herinrichting van de bestaande steengroeve en de uitbreiding ervan geleidelijk zullen worden uitgevoerd, om nieuwe gebieden terug te geven aan de natuur naarmate de steengroeve vordert, waarbij een beroep kan worden gedaan op de eigen middelen van de exploitant (logistiek en personeel);

Overwegende dat, in het kader van deze logica van behoud en uitbreiding van maatregelen ten gunste van de biodiversiteit, het ontwerpplan voorziet dat het toekomstige ontginningsgebied na afloop van de exploitatie een natuurgebied zal worden;

Overwegende ten slotte dat de precieze voorwaarden voor de herontwikkeling en de verplichtingen die in dit verband op de exploitant rusten, zullen worden vastgesteld in de gecombineerde vergunning die vereist is voor de exploitatie van de aangevraagde uitbreiding;

10. De biodiversiteit:

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt gesteld dat de uitvoering van het ontwikkelingsproject, dat wordt geschraagd door de herziening van het gewestplan, zal leiden tot het verdwijnen van biotopen, en meer in het bijzonder tot het verdwijnen van een kalkgrasland ;

Overwegende dat in het milieueffectrapport een reeks aanbevelingen wordt gedaan om de biodiversiteit te herstellen, in stand te houden en te ontwikkelen;

Overwegende dat de auteur van de studie aanbeveelt om, gezien de vernietiging van 2 ha kalkgrasland, een gelijkwaardig gebied te herstellen binnen de bestaande steengroeve, alvorens te beginnen met de exploitatie van de geplande uitbreiding;

Overwegende dat de opsteller van de studies erop wijst dat een nieuw onderzoek zal moeten worden gepland, voordat de vergunning wordt verkregen, tussen mei en juni, om de aanwezigheid van de bijenorchis, een strikt beschermde orchidee, al dan niet te bevestigen; dat in het geval van bewezen aanwezigheid, een verzoek om afwijking van de wet op natuurbehoud zal moeten worden ingediend voordat de uitbreiding wordt uitgevoerd, om een mogelijke translocatie van de onderzochte individuen binnen een ander bestaand kalkgrasland van de groeve te overwegen dat niet bestemd is om te verdwijnen;

Overwegende dat de auteur van de studies aanbeveelt om de graafwerkzaamheden in de uitbreidingszone van de groeve uit te voeren buiten de broed- en nestperiode van de avifauna, wat overeenkomt met de periode van april tot september;

Overwegende ten slotte dat de auteur van de studie aanbeveelt de bestaande haag langs de Louis Banneuxstraat te behouden en deze uit te breiden langs het zuidelijke deel van de omtrek van het ontwerpplan; dat de nieuwe aanplantingen moeten bestaan uit ten minste vijf verschillende inheemse soorten, gekozen uit die welke reeds aanwezig zijn in de bestaande haag ;

Overwegende dat de uitvoering van het project voor de herziening van het gewestplan het mogelijk zal maken om de acties ten gunste van de biodiversiteit die werden opgestart als onderdeel van het project *"Life in Quarries"* voort te zetten en te ontwikkelen in de omgeving van de huidige ontginningsput en in de omgeving van de geplande uitbreiding;

Overwegende dat de uitvoering van bovengenoemde maatregelen ten gunste van de biodiversiteit binnen de werkingssfeer van de uitvoering van het gewestplan valt; dat deze maatregelen in de vergunningsfase moeten worden vastgesteld;

Overwegende dat de opsteller van het milieueffectrapport opmerkt dat de omtrek waarop het ontwerpplan betrekking heeft buiten alle Natura 2000-gebieden ligt; dat er bijgevolg op de prioritaire habitats geen significante effecten zijn vastgesteld binnen Natura 2000-gebieden;

Overwegende dat de herbestemming van de beboste helling in het gebied van aanhorigheden van ontginningen langs de noordwestelijke rand van de huidige ontginningsput naar gebieden die niet bestemd zijn voor stedelijke ontwikkeling een "buffer"-ruimte zal vormen tussen de exploitatie en het dorp Havrenne; dat vanuit planologisch oogpunt de herbestemming de ecologische overgangsfunctie van deze beboste helling verzekert;

Overwegende dat de coherentie van deze bestemmingswijziging wordt versterkt door het behoud van de beboste helling die zich in het noordelijke deel van de afbakingsvariant bevindt, en het mogelijk zal maken een aaneengesloten bosbouweneheid te waarborgen; dat deze beboste helling tevens een feitelijke "buffer"-ruimte vormt tussen het gebied dat momenteel wordt geëxploiteerd en het Natura 2000-gebied waaraan het grenst;

Overwegende dat de aanvrager, de gemeente Rochefort, SPW-ARNE en de Beleidsgroep "Leefmilieu" het voorstel van de auteur van de studie steunen; dat de Beleidsgroep "Leefmilieu" ook verklaart dat de bossen een *"significante biologische kwaliteit"* hebben ;

Overwegende dat, onder voorbehoud dat rekening wordt gehouden met de verschillende aanbevelingen van het milieueffectrapport op het niveau van de huidige herziening of ter gelegenheid van de uitvoering ervan door middel van vergunningen, de gevolgen voor de biodiversiteit niet van die aard zijn dat ze het ontwerpplan in vraag stellen;

11. De kwaliteit van het milieueffectenverslag

Overwegende dat de inhoud van het milieueffectrapport is vastgesteld bij ministerieel besluit van 4 mei 2022, na raadpleging van de instanties;

Overwegende dat de aanstelling van de opsteller van het milieueffectrapport is vastgelegd in het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling; dat de opsteller ook in het bezit moet zijn van de vereiste erkenningen afgegeven door het Waals Gewest; dat het bureau "ARIES Consultants S.A." overigens niet door de bevoegde autoriteit is afgewezen na zijn aanwijzing door de aanvrager;

Overwegende dat het verslag over de milieueffecten in de loop van de werkzaamheden ter advies aan verschillende instanties is voorgelegd;

Overwegende dat zowel de Beleidsgroep "ruimtelijke ordening" als de Beleidsgroep "Leefmilieu" van mening zijn dat het milieueffectrapport alle elementen bevat die de wetgeving vereist en noodzakelijk zijn voor de besluitvorming ;

Overwegende dat de klachten over de onnauwkeurigheden in het milieueffectrapport met betrekking tot het vermogen van de boor, de identificatie van de scalpeerzeef, de onzekerheidsfactor in geluidsmetingen, de opslag van CO₂ en broeikasgasemissies onder de procedure vallen die betrekking heeft op het verlenen van de omgevingsvergunning en op een nauwkeuriger schaal zullen worden geanalyseerd in het kader van de effectbeoordeling die volgens die procedure moet worden uitgevoerd;

Overwegende dat de staat van de wegen en toegangswegen niet onder de huidige gewestplanherziening vallen;

Overwegende dat de opmerking over het ontbreken van een verwijzing in het milieueffectrapport naar de IPCC-rapporten over de toename van de frequentie en intensiteit van droogte in de komende jaren buiten het bestek van de herziening van het gewestplan valt dat er in het milieueffectrapport op wordt gewezen dat de mijnbouwactiviteit zodanig zal worden gepland dat de putbodem op een hoger niveau zal worden gehandhaafd dan dat van de huidige put, teneinde elke interactie met het grondwaterpeil te vermijden, en dat de vergroting van het oppervlak van de deklaag tot gevolg zal hebben dat de watervoerende laag weer wordt aangevuld;

12. Naleving van de procedure tot herziening van het gewestplan

Overwegende dat de procedure voor de herziening van het gewestplan is uitgevoerd in overeenstemming met het Wetboek; dat dit juridische kader in overeenstemming is met het afgeleide Gemeenschapsrecht dat van toepassing is op de ruimtelijke ordening in het Waalse Gewest en met het grondwettelijke recht op bescherming van een gezond milieu;

Overwegende dat over het project vooraf openbare informatie en raadpleging van het publiek heeft plaatsgevonden, overeenkomstig de door het Wetboek vastgestelde participatievereisten; dat de in dit verband gemaakte opmerkingen, kanttekeningen en suggesties in dit besluit zijn verwerkt;

Overwegende dat een klacht stelt dat er geen bewijs is van het aanplakken van de aankondiging van de voorafgaande informatievergadering, die bij het begin van de procedure werd gehouden, op vier plaatsen in de buurt van de betrokken omtrek; dat S.A Lhoist Industrie op verzoek van de administratie het bewijs heeft geleverd van het aanplakken van de aankondiging van de voorafgaande informatievergadering; dat aan de vereiste van artikel D.VIII.5, § 4 van het Wetboek is voldaan;

Overwegende dat gedurende de gehele procedure de betrokken instanties, met name de Beleidsgroepen "Ruimtelijke Ordening" en "Leefmilieu", zijn geraadpleegd overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek;

Overwegende dat de kwaliteit van het milieueffectrapport, dat door een erkende auteur is opgesteld, derhalve is gecontroleerd en gevalideerd door de bevoegde autoriteiten, gelet op hun specifieke verantwoordelijkheid voor het milieu in de zin van artikel 6, lid 3, van Richtlijn 2001/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's; dat het rapport geen significante effecten van het project op het milieu of de menselijke gezondheid aan het licht heeft gebracht;

Overwegende dat, wat betreft het ontbreken van raadpleging van de waterdistributiemaatschappijen, de technische dienst van de stad Rochefort, die verantwoordelijk is voor de watervoorziening, op 4 juni 2021 is geraadpleegd over het basisdossier; dat op 14 juni 2021 de technische dienst in kwestie een advies heeft uitgebracht waarin met name wordt gewezen op het ontbreken van "infrastructuur ter hoogte van de geplande uitbreiding"; dat de technische dienst van Rochefort op initiatief van de gemeente op 24 maart 2025 eveneens een advies heeft uitgebracht; dat op de aldus geformuleerde opmerkingen wordt ingegaan in het milieueffectrapport en in het hoofdstuk "reactie op de adviezen die na het openbaar onderzoek zijn uitgebracht";

Overwegende dat tijdens het openbaar onderzoek klachten zijn ingediend over de termijn van 14 jaar voor de ontginning van de afzetting waarop de huidige herziening van het gewestplan betrekking heeft; dat in het vorige ruimtelijk ontwikkelingsplan van 27 mei 1999, dat van kracht was toen het basisdossier werd ingediend en het ontwerpplan werd goedgekeurd, een termijn van 30 jaar voor de ontginning werd aanbevolen indien een ontginningsgebied in het gewestplan zou worden opgenomen; dat deze oriëntatie niet is overgenomen in het nieuwe ruimtelijke ontwikkelingsplan dat op 23 april 2024 is aangenomen en op 1 augustus 2024 in werking is getreden; dat het geldende ruimtelijke ontwikkelingsplan geen minimale exploitatieduur voorschrijft en dat de voor de exploitatie van het afzettingengebied voorziene duur van 14 jaar op deze basis niet kan worden betwist;

Overwegende dat sommige klachten betrekking hebben op de complexiteit van het dossier dat ter openbare inzage is gelegd en met name op de noodzaak om een beknopt dossier te verstrekken dat voor een zo groot mogelijk publiek toegankelijk en begrijpelijk is; dat overeenkomstig artikel D.III.33, § 3, lid 1, 15°, van het Wetboek, het milieueffectrapport vergezeld ging van een niet-technische samenvatting voor het grote publiek; dat het doel van de niet-technische samenvatting is om het ontwerp van de herziening van het gewestplan op een beknopte manier en in voor iedereen begrijpelijke taal uit te leggen; dat alle documenten die tijdens het openbare onderzoek ter beschikking van de burgers worden gesteld, tot doel hebben hen zoveel mogelijk informatie te verstrekken over de te verwachten milieueffecten van het project, zodat zij kunnen reageren op de voorgestelde strategie voordat het plan definitief wordt goedgekeurd; dat op verzoek van de gemeentelijke autoriteiten bovendien door de onderneming Lhoist Industrie een voorbereidende vergadering is gehouden vóór de start van het openbaar onderzoek om het dossier voor te stellen en eventuele vragen te beantwoorden;

Overwegende dat de opmerkingen over de vergunningen voor de On-fabriek geen betrekking hebben op het gewestplan maar op de uitvoering ervan; dat bovendien op 10 juni 2025 in de stad Rochefort een voorafgaande informatievergadering is gehouden die met name tot doel had het project voor de verlenging van de vergunningen voor de activiteiten en installaties van deze installatie voor te stellen;

Overwegende dat de huidige herziening van het gewestplan, gericht op de opnemings van een ontginningsgebied dat aan het einde van de exploitatie een natuurgebied zal worden in plaats van een landbouwgebied, geen compensatie vereist in toepassing van artikel D.II.45, § 3, van het Wetboek;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan niettemin een bosgebied en een landbouwgebied met een oppervlakte van 17,2 ha omvat ter vervanging van een gebied van aanhorigheden van ontginningen op de noordwestelijke strook van het huidige landbouwbedrijf;

13. De alternatieven

Overwegende dat het basisdossier de analyse van alternatieve locaties heeft beperkt tot gebieden die reeds als ontginningsgebied of gebied van aanhorigheden van ontginningen zijn opgenomen in het geldende gewestplan, teneinde een herziening daarvan te vermijden en de voorkeur te geven aan niet-geëxploiteerde locaties die echter in staat zijn de fabriek in On te voorzien van kalksteen van voldoende kwaliteit;

Overwegende dat in het basisdossier ook alternatieven werden onderzocht voor de bevoorrading van de On-fabriek vanuit andere groeven waar gesteenten worden geëxploiteerd die de kalksteen uit Boverie kunnen vervangen;

Overwegende dat het milieueffectrapport ook een hoofdstuk wijdde aan de analyse van alternatieven; dat het, net als het basisdossier, geen alternatieve locaties aangaf die beter voldeden aan de behoeften en doelstellingen van de huidige herziening van het gewestplan;

Overwegende dat het basisdossier de studie van alternatieve locaties beperkte tot een omtrek van 20 km rond de On-fabriek, met het oog op het beperken van de milieu- en economische impact van het vervoer van materialen;

Overwegende dat het vervoer van onbewerkt rondhout over een afstand van 20 km zou leiden tot een geschatte stijging van de vervoerskosten met bijna 190% ten opzichte van de huidige situatie met de steengroeve La Boverie, zou dit de economische levensvatbaarheid van het project en de prijs-kwaliteitverhouding in gevaar brengen;

Overwegende dat een opmerking tijdens het openbaar onderzoek betrekking had op de aanwezigheid van een nog niet geëxploiteerde afzetting in de steengroeve La Boverie, gelegen in het gebied van aanhorigheden van ontginningen op de beboste helling in de richting van het dorp Havrenne, waardoor het argument dat de afzetting uitgeput is en de dringende noodzaak om het gewestplan te herzien om de voortzetting van de exploitatie van de steengroeve mogelijk te maken, in twijfel wordt getrokken;

Overwegende dat de daadwerkelijke exploitatie van dit gebied een aanzienlijk effect zou hebben op het landschap voor de inwoners van het dorp Havrenne, vanwege de grotere zichtbaarheid van de steengroeve vanaf de wegen die naar het dorp leiden; dat het bedrijf Lhoist Industrie zich er al vele jaren toe heeft verbonden dit land niet te exploiteren en het bosgebied te onderhouden;

Overwegende dat deze herziening van het gewestplan deze beboste heuvel opnieuw toewijst aan gebieden die niet bestemd zijn voor stedelijke ontwikkeling, om direct uitzicht op de steengroeve te vermijden en zo bij te dragen aan het behoud van de leefomgeving van de omwonenden en visuele overlast te beperken;

Overwegende dat de reserves van de huidige steengroeve bijgevolg bijna uitgeput zijn;

Overwegende dat in het geval van een verzoek om de groeve uit te diepen, het verzoek onder het vergunningensysteem zal vallen en niet onder een nieuwe herziening van het gewestplan;

Overwegende dat in het milieueffectrapport een alternatieve afbakening werd gepresenteerd die zich uitstrekte naar het noordoosten, waardoor het mogelijk werd de exploitatieperiode met ongeveer 26 jaar te verlengen voor een totale oppervlakte van 29,67 ha; dat de auteur van de studies de beboste helling van deze variant heeft uitgesloten om de gevolgen voor de biodiversiteit, het landschap en de inwoners van het dorp Havrenne te beperken; dat deze varianten terzijde zijn geschoven op grond van de conclusies van het milieueffectrapport, waarin wordt gewezen op de noodzaak van aanvullende geologische en hydrogeologische analyses, alsmede op de mogelijke gevolgen van de verplaatsing van de ontginningsactiviteit naar de nabijheid van het radioastronomiestation en het dorp Humain; dat de Beleidsgroepen "Ruimtelijke ordening" en "Leefmilieu" er anderzijds op hebben gewezen dat de noodzaak om op korte termijn het gewestplan te herzien teneinde de aanvoer van erts naar de On-fabriek te garanderen, niet verenigbaar is met het uitvoeren van dergelijke aanvullende studies; dat het advies van de SPW-ARNE bevestigde dat er onvoldoende geologische gegevens waren om zich over deze varianten uit te spreken en dat geen van de verstrekte gegevens het sociaaleconomische belang ervan volledig kon bevestigen; dat het advies van de gemeenteraad van Rochefort, de klachten die tijdens het openbaar onderzoek naar voren kwamen en het advies van de drie federale instituten die binnen het radioastronomiestation actief zijn, ook werden afgewezen;

Reactie op de adviezen die na het openbaar onderzoek zijn uitgebracht

Overwegende dat de gemeenteraad van Rochefort onder voorwaarden een gunstig advies heeft uitgebracht;

Overwegende dat de enige voorwaarde met betrekking tot de opname van een bosgebied van 13,8 ha en een landbouwgebied van 3,2 ha in het noordwestelijke deel van het gebied van aanhorigheden van ontginningen die momenteel van kracht is, betrekking heeft op de herziening van het gewestplan; dat deze voorwaarde, die eveneens door de auteur van de studies werd geformuleerd, tot doel heeft het beboste karakter van de helling te bewaren, de landschappelijke bescherming tussen de steengroeve en het dorp Havrenne te behouden, bij te dragen tot de vermindering van de hinder zoals stof en lawaai die door de ontginningsactiviteit wordt veroorzaakt, en concreet vorm te geven aan de verbintenissen die de steengroevenhouder is aangegaan om deze gronden niet te exploiteren; dat de afdeling "Leefmilieu" en de SPW-ARNE eveneens voorstander zijn van deze aanbeveling;

Overwegende dat de huidige herziening van het gewestplan voldoet aan de vooraf vastgestelde voorwaarde door de beboste heuvels te herbestemmen voor gebieden die niet bestemd zijn voor stedelijke ontwikkeling;

Overwegende dat de andere voorwaarden die door de gemeenteraad van Rochefort zijn geformuleerd, betrekking hebben op de uitvoering van het project in de vergunningsfase en niet op de herziening van het gewestplan;

Overwegende dat deze voorwaarden bestaan in het garanderen van de uitvoering van de aanbevelingen die zijn gedaan in het milieueffectrapport, met name met betrekking tot het behoud van de biodiversiteit en het behoud van bufferzones, alsmede de aanbevelingen met betrekking tot risicobeheer die zijn gedaan in het advies van de SPW-ARNE;

Overwegende dat de kwesties die door de gemeente Rochefort aan de orde zijn gesteld, met name de bescherming van het grondwater, het debiet van de galerij van de Tridainebron, de watervoorziening van de stad Rochefort en de abdij, de in het milieueffectrapport voorgestelde alternatieven voor de afbakening, de biodiversiteit, de landbouwsector, de sociaaleconomische sector en de kwaliteit van de leefomgeving, ook aan bod komen in verschillende klachten en opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn geformuleerd en derhalve in het desbetreffende deel van dit besluit worden beantwoord;

Definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan

Overwegende dat, rekening houdend met het milieueffectrapport, de klachten die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek, de verschillende adviezen die zijn uitgebracht aan het einde van het onderzoek en de antwoorden daarop in dit besluit, blijkt dat het ontwerpplan zoals vastgesteld op 8 maart 2022 de beste optie biedt om te voldoen aan de behoeften in verband met de voortzetting van de ontginningsactiviteiten in de steengroeve van La Boverie, overeenkomstig de doelstellingen van de herziening, artikel D.I.1 van het Wetboek en de oriëntatie van het ruimtelijk ontwikkelingsplan; dat de opneming van het ontginningsgebied zoals gepland wordt bevestigd;

Overwegende dat de in het milieueffectrapport voorgestelde grensvarianten, die bedoeld zijn om de steengroeve La Boverie verder naar het noordoosten uit te breiden, om bovengenoemde redenen niet zijn aangehouden;

Overwegende dat bovendien, en om tegemoet te komen aan de door de opsteller van het milieueffectrapport en de geraadpleegde instanties gesignaleerde problemen, in dit besluit ter vervanging van de momenteel op het gewestplan geldende gebied van aanhorigheden van ontginningen een bosgebied van 13,8 ha en een landbouwgebied van 3,2 ha moeten worden opgenomen, die overeenkomen met de beboste helling aan de noordwestelijke rand van de ontginningsput; dat de grens ervan van zuidwest naar noordoost overeenstemt met de grenzen van het huidige gebied van aanhorigheden van ontginningen dat op het huidige gewestplan is vastgesteld, en van oost naar zuid met de rand van het bos die samenvalt met de grens van de ontginning; dat de zuidelijke grens wordt gemarkeerd door een helling die de rand van de ontginningsactiviteit markeert;

Overwegende dat deze aanvullende opneming het mogelijk maakt het beboste karakter van de helling te behouden, de landschapsbescherming tussen de steengroeve en het dorp Havrenne te versterken, bij te dragen aan de vermindering van de overlast die wordt veroorzaakt door de steengroevenactiviteit en concreet vorm te geven aan de toezeggingen van de exploitant om deze grond niet te ontginnen;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan op evenwichtige wijze tegemoetkomt aan een aanzienlijk deel van de sociale, economische, erfgoed- en milieubehoefte van de gemeenschap; dat zij het algemeen belang bevordert door te zorgen voor een evenwicht tussen enerzijds de belangen van de voortzetting van de ontginningsactiviteiten in de steengroeve van La Boverie en anderzijds het behoud van de leefomgeving van de omwonenden en de watervoorraden, zowel wat betreft kwaliteit als kwantiteit;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan betrekking heeft op de opneming :

- van een ontginningsgebied, dat na afloop van de exploitatie een landbouwgebied wordt, met een oppervlakte van 92,32 hectare in plaats van een landbouwgebied;
- van een groengebied, met een oppervlakte van 3,94 hectare in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- van een landbouwgebied, met een oppervlakte van ongeveer 3,22 hectare in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;

Inachtneming van de beginselen, van toepassing op de gewestplanherziening

Overwegende dat het ontginningsgebied niet bestemd is voor stedelijke ontwikkeling in de zin van artikel D.II.23 van het Wetboek; dat de bepalingen bedoeld in artikel D.II.45 derhalve niet van toepassing zijn;

Overeenstemming van de herziening van het gewestplan met artikel D.II.20 van het Wetboek

Overwegende dat de eerste doelstelling van het ruimtelijk ontwikkelingsplan is om hulpbronnenefficiënte, verstedelijking en productiemethoden te ondersteunen (SA1); dat in dit verband wordt opgemerkt dat de bodem een niet-hernieuwbare hulpbron is met vele toepassingen, en moet worden beschouwd als een kostbaar bezit (SA1.C1); dat op basis van deze vaststelling het ruimtelijk ontwikkelingsplan twee uitdagingen aanpakt:

- de erkenning van de bodem als een niet-hernieuwbare hulpbron die spaarzaam moet worden beheerd en waarvan het gebruik moet worden gecontroleerd en geoptimaliseerd (SA1.E1);
- een rationeel gebruik van de hulpbronnen in de regio, met als doel het welzijn van toekomstige generaties te garanderen door uitputting van hulpbronnen te voorkomen en synergieën te bevorderen (SA1.E2);

Overwegende dat het ruimtelijk ontwikkelingsplan de ondergrond en het landschap, het gebouwde en natuurlijke erfgoed erkent als te ontwikkelen hulpbronnen, met het oog op de ontwikkeling van een endogene economie, de versterking van het concurrentievermogen van de Waalse economie en als hefboom voor de klimaat- en energietransitie (AI3.E3);

Overwegende dat het ruimtelijk ontwikkelingsplan tot doel heeft ervoor te zorgen dat het Waals Gewest de rol van ontwikkelingsvector speelt die de creatie van activiteiten en banen ondersteunt; dat het gewest daartoe zodanig zal worden georganiseerd dat de sectoren die endogene natuurlijke rijkdommen exploiteren, worden versterkt, en dat het aldus zal bijdragen tot de inspanningen om de afhankelijkheid van het gewest op energiegebied van fossiele brandstoffen en ingevoerde primaire en secundaire goederen te verminderen (AI3.E4) ;

Overwegende dat Rochefort binnen de territoriale structuur van het ontwikkelingsplan van het grondgebied is opgenomen als ankercentrum binnen het relaisontwikkelingsgebied Noord-Zuid en Oost-West; dat op deze locatie de primaire en lokale hulpbronnen worden versterkt en het grondgebied tegelijkertijd wordt opengesteld voor de Europese handel;

Overwegende dat, wat de plattelandsgebieden betreft, het ruimtelijk ontwikkelingsplan hun rol in de sociaaleconomische dynamiek van de Waalse economie erkent; dat hun territoriale ontwikkeling gebaseerd zal zijn op de lokale ontwikkelingscentra en -gebieden, en meer in het bijzonder op de troeven van deze laatste, zoals de primaire hulpbronnen en de lokale verwerking; dat deze ambitie een strategisch antwoord biedt op de noodzaak om de ruimte te optimaliseren door de productieve activiteiten te vestigen op plaatsen die aangepast zijn aan hun behoeften (SA3éco.E1) ;

Overwegende dat de eindbestemming van het winningsgebied de natuurlijke zone is; dat de herziening van het gewestplan het dus mogelijk maakt om rekening te houden met het ecologische netwerk (behoud van de beboste helling ten noordwesten van de huidige winningsgroeve, maatregelen met betrekking tot biodiversiteit, enz.) en tot doel heeft het potentieel voor biodiversiteit te verbeteren, in overeenstemming met de regionale beheers- en programmeringsmaatregelen die zijn vastgelegd in het ruimtelijk ontwikkelingsplan (SA6.M2);

Overwegende dat de herziening van het gewestplan van Dinant-Ciney-Rochefort om deze redenen in overeenstemming is met artikel D.II.20 van het Wetboek, aangezien zij is gebaseerd op het geldende ruimtelijke ontwikkelingsplan;

Conclusies

Overwegende dat op basis van bovenstaande ontwikkelingen, de herziening van het gewestplan Dinant-Ciney-Rochefort (bladen 54/7 en 59/3) met het oog op de opnemings van een ontginningsgebied dat na ontginning een natuurgebied wordt, een bosgebied en een landbouwgebied op het grondgebied van de stad ROCHEFORT (Rochefort) op de plaats "Carrière de La Boverie" definitief moet worden aangenomen, zodat de ontginningsactiviteit kan worden voortgezet, overeenkomstig bijgevoegde kaart;

Overwegende dat de milieuverklaring waarin artikel D.VIII.36 van het Wetboek van Ruimtelijk Ontwikkeling voorziet bij dit besluit gevoegd is;

Besluit:

Artikel 1. De herziening van het gewestplan Dinant-Ciney-Rochefort (bladen 54/7 en 59/3) met het oog op de opnemings van een ontginningsgebied dat na ontginning een natuurgebied wordt, een bosgebied en een landbouwgebied op het grondgebied van de stad ROCHEFORT (Rochefort) op de plaats "Carrière de La Boverie", wordt overeenkomstig het hierbij gevoegde plan definitief aangenomen.

Art. 2. De Waalse Overheidsdienst Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Erfgoed en Energie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 25 november 2025.

F. DESQUESNES